8316 1912 Դեկտեմ. 21 Ցուղվ. 3 — ՃՈՒՄԱՍ — 21 Քեանունը Էվվել 328 — 28նճի ՍԵՆԷ

· ՍԱՀԻՊԸ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԻ ՄԻՒՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թէէսիսի 1877

ՊԱԲ Ը ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէքդուպ հազգընտա ատ՛իպի իմգիյազա միւրաճաաթ օլընըր։ Մագպուլ օլմայան սաճիպի իմգիյազըն իմզասըզ վէ խատէհանէնին մէօհրը մախ- սուսըն սամիլ օլմայը տըր։ Տէրճ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմազ։ Իլանաթ ճէտվէլի միւբէտիլի իլէ Ճէռ օլունուր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐգԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — ՆԷՎՄԻ ՍԷՐՎԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ — 20 ՓԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيوهلك
مؤسسى ديكران جيوهلك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ ՊԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 2

Սթանպօլ վէ Թաշրա ,	սէնէլիկի	130	ղրշ.
» » »	6 այլըգը	70	»
» » »	3 այլըգը	40	»
Մէմալիքի Էճնէպիյէ	սէնէլիկի	32	ֆր.
» » »	6 այլըգը	17	»
» » »	3 այլըգը	10	»

ՆԷ՛ ՏԷԼԻԼ ԿԷՕՍԹԷՐԻՅՕՐԼԱՐ

Անատօլուտա ի՛նրա օլունմաճագ իսլահաթա խուսուսէթ նազարը իլէ պագընլար չիմտիյէ գատար վուգու պուլան պիւթիւն ույղունսըզլուգլարը, ճինայէթլէրի, գըթթալլարը, խաղմաքիրլիգլէրի վէ սայիրէի հէպ Էրմէնիլէրէ համլ իտիյօրլար, պունլար Թապիի մէմլէքէթին Թէրագգը վէ Թէրֆիհինի արզու իթմէյէն ճուհէյլատան օլուպ պիզ օնլարըն պիւթիւն պէյանաթընը խամուշ իաթիսֆաֆիլա թէլագգը իտէրիզ. Թապիի պունլարըն սէօզլէրինին գըյմէթի վէգըն ու ինէմմիյէթի եօգ տըր, պունլար աթէյիա հիւգիւմէթին վէ մէմլէքէթին թիւչմէնի տըրլար քի՛ էսասէն սէօզլէ մէքթէն, պօչպօզազլըգ իթմէգտէն պաշգա էլլէրինտէն պիր չեյ կէլմէզ, խալընըզ էֆքեարը ումումիյէյի թէշվիշ իթմէյէ եէլթէնիրլէր, ֆագաթ հագիգի վաթանիլէր օնլարա մանէվի սիւլէյլէր ենտիրիպ գաթիյէն սուսատուրուրլար։

Պունլար նէ՛ տիյօրլար, տիյօրլար քի Անատօլուտա Ք. ուրտլէր Թարաֆընտան գըզ վէ գատըն գաչըրըլմագտա օլունըընա տայիր սէօյլէնէն սէօզլէրին գաթիյէն ասլ ու էսասը եօգ տըր, գաչըրըլան վէ եախօտ սիւնէթլէրինի Թէպտիլ իտէն գըզլար վէ գատընլար էսասէն ֆահիչէ օլուպ քէնտի հիւսնը րիզալարըյլա Քիւրտ աէլիգանլըլարընա վարըյօրլար, պու կիպի Թապիյէթսիզ, ախլէգսըզ վէ ֆահիչէ գըզ ու գատընլար հէր եէրտէ պուլընըր, օնլար տին, իման, մէզհէպ, միլլէթ, անա, պապա թանըմազլար, սըրֆ հավա ու հէվէսաթընա, զէվգ ու չէհվէթլէրինէ թապի օլուրլար, Եվրօպանըն էն մէտէնի վէ էն միւթէրագգը մէմլէքէթլէրինտէ պունլարտան խիւգլըճիլտօչ եափընըր վէ էն միւթէրագգը մէմլէքէթլէրինտէ պունլարտան օլմայան գըզլար վարտըր, Թիւրք, Քիւրտ, Էրմէնի, Ռում, Ֆրանսըզ վէ սայիրէ արասընտա գաթիյէն ֆարգ գօյմազլար։

Աճապա պու մազզըրէթիմաազու վէ մէչրու կիպի Թէլագգը իթմէք գապի՛լ մի, աճապա Թէպտիլ մէզհէպ իտէն գըզլար վէ գատընլարըն ճիւմլէսի օնլարըն կէօօթէրտիքլէրի ֆահիչէլէրտէ՛ն մի մաատուտ տըրլար, աճապա չիմտիյէ գատար վուգու պուլան գըզ գաչըրըլմալարընտա գաթիյէն ճէպր ու չիտտէթ իճրա իտիլմէյիպ հէբսի տէ հիւմնը րիզալարը իլէ գօճալարընը Թէրք իտիպ Քիւրտլէրին գուճագլընա՛ մը իլթիճա իթմիչլէր։ Խա՛յր, պունը զիքր իթմէք պիլէ աէպ տըր, ֆիլհագիգա հէր եէրտէ ֆահիչէլէր պուլունըպ պունլար անա պապա, նամուս թանըմազլար, ֆագաթ աճապա Անատօլուտա չիմտիյէ գատար գաչըրըլան պիւթիւն Էրմէնի գըզլարը պու մաազուլէտէ՛ն մի, իչլէրինտէ հիչ նամուսլուսը պուլընմա՞զ մը, պունլարտան հիչ պիրի ճէպրէն գաչըրըլմայըպ հէպ քէնտի հիւսնը րիզալարը իլէ՞ մի Քիւրտլէրին գուճաղընա աթըլմըշլար։

Զապթ օլունան արազիյէ կէլինճէ, պունլար տիյօրլար քի Էրմէնիլէր Քիւրտլէրէ օ տէրէճէ հագգսըզլըգ իթմիչլէր քի արթըգ Թէհամմիւլլէրի գալմայըպ օնլարըն հագգսըզլըգըընա գարչը, պիր մուգապէլէ օլմագ իւզրէ, Թօբրագլարընը զապթ իթմիչլէր, զաթէն զապթ օլունան Թօբրագլար տա Էրմէնիլէրին էմլաքը տէյիլ իմիչ, կէօյա Էրմէնի միւրապահաճըլար էնէմմիյէթսիզ պօրճլարտա մուգապիլ Քիւրտլէրին չիֆթ հայվանլարընը զապթ իթմիչլէր, պիր լիրատան պիր պուչուգ լիրա ֆայիզ ալմագ սուրէթի իլէ օճագլարը պաթըրմըչլար, վարլարընը եօգլարընը սօյմուչլար, մահվ իթմիչլէր, պիր չօգ էէրլէրտէ իգի իւչ լիրայա մուգապիլ էլլի ալթմըչ վէ հաթթա եիւզ լիրալըգ Թօբրագլարընը զապթ իթմիչլէր. զավալլը Քիւրտլէր պիւս պիւթիւն Թէհիր տէմ գալմըշլար վէ տահա պի՛ն տիւրլիւ չէյլէր։ Պիզ տէ պունա մուգապիլ չու ճէվապը վէրիրիզ։ Պիւթիւն զապթ ու զապթ օլունան էրազի հէպ միւրապահաճըլարըն, Թէֆէճիլէրին, բօլիչաճըլարըն մալը՞ մը տըր։ Քիւրտլէր խալընըզ օնլարըն հագգը Թէմսիւրիւֆէրին Թէսվիրլէրի Թէգրիբ քի պիզ սէօյլէմէք իսթէրիզ, Թէքարրիւֆէ կէլմէյէ սէզավար օլան Թէհարիպ իթմիչլէր, պիզ Թէփէր Թէղրիֆ ֆիւրիւրլէր եէրէ պունլարըն հագգ Թէսարրիւֆ, հագգը ֆէրագ, հագգը ինթիգալ «ան- քէամընը իսթէտիքլէրի կիպի Թաղէիր իթմիչլէր, Թէվսիի ինթիգալ գանունընտա համըլըը Թէֆսիր իտուլ էտէօտա ինթիգալ վէ հագգը Թարօսը օլանլարըն հուգուգը Թէսարրուֆիյէսինէ Թէսարրուֆ իթմիչլէր, սէքիզ տէրէճէ էսհապը ինթիգալ վար իքէն տէրէճէյէ, մէտէկէյի վէրասէթէ էնէմմիյէթ վէրմէյուպ քէնտիլէրինտէն ֆարիզլէր չըգարըլըրլար, մէտէկա պէչինճի տէրէճէտէ սահիպի ինթիգալ օլան լիէպէվէյն վէ լիէպ էրքէք գարտաչը վար իքէն, եօթէտէ պէչինճի տէրէճէտէ սահիպը ինթիգալ օլան լիէպ գըզ գարտաչը իւզէրինէ ինթիգալ մուամէլէսը իճրա իթմիչլէր, վէ եախօտ հագգը Թաբօ սահապլընտամիւլք, ազաճ վէ էչճար սահիպի վար իքէն, Ֆիզուլի օլարագ իքինճի տէրէճէտէ հագգը Թաբօ սահիպի օլան խալիթ վէ եա չէրիք իւզէրինէ մուամէլէ իճրա իթմիչլէր։ Հալը հագգըտա զասպ ու զապթ միւնազաալարընտան մաաէա պու կիպի ֆիզուլի Թէսարրուֆաթ տավալարը տախի վար տըր քի տօղրուտան տօղրույա բուլէթ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր, պունլարտան պազըլընը միրըրը չէման միւտաէթի օլան օն սէնէ խիթամ պուլմըչ օլուպ մահքէմէ Թապիի բուլէթ իթմէք իսթէմէյէճէք տիր. հալպուքի էրազինին ֆէրագ մուամէլէսինտէ մէմուրըն իգնի չարթ տըր, պուրաատա մէմուր իգն վէրմիչ, օնուն մարիֆէթի միւնզամ օլմուչ, ֆագաթ պու իգն ֆուզուլի պիր ազատ միւտաֆէէտա օլարագ նէ՞ եարըմագ լազըմ կէլիրկինէ, միւրուրը զէման միւտաէթինին հիսապը Ճուանը օլուպ օյմայաճագըտա տաիր գանունտա պիր սարահաթ եօգ տըր, պէօյլէ Թէֆսիր իթմէք տահըլ գապիլ օլմայօր. իչթէ տար միւնազաա պունտան գուհուր իտէճէք։ Պու գատար հագգըզլըգ իմրա իտիլմիչ, պու գատար հուգուգ զայիա օլունմուչ օլըրքէն հալպուքի աճապա իլէրուտէ մահքէմէլէր իչինտէն նա՞ալ չըգամըլաճագ, պաչգա իչ ոլուն ճիւտաէթ կէօստէրտեչ. եէնի պիր ինթիգալ գանունու պիւթիւն գանունլար գալտըըլիտը գանունտա տիր, Թէֆսիր գանունու եուգ եէ չըգ գապիլ պուլունմագ վէ հէր չէյ սուհուլէթլէ հալլ օլունաճագ տըր, Տիւնեատա արթըգ պունտան տահա կիւզէլնէ տահա մասգարա իթիրազ Թասավվուր օլունամազ, քիմ՛ն տիր գապահաթ,

գանունընըն ինֆազը անքեամընտա քի՛մ մէմուր տըր. հիւգիւմէթ տէյի՞լ մի. բէգ ալէա օ նիչի՛ն էվվէլլէրի պունու տիւչիւնմէմիչ. տէվրը իսթիպտատտա պիր Էրմէնի արազիի մաղսուպէ մէսէլէսի տօլայըըըյլա մահքէմէյէ միւրաճաաթ իտտուպ չիքթայէթ իւսթիւլիը՛ր մի իտտի. միւրաճաաթ իթսէ իտտի, զինտան թէհ- տիտ իլէ սուսաթըլըրտը իւնիւ օ մէմուրլար օլմա՛մըն մը. «զապըթլէր մէմուր օլան չէյլէրի միւլկը գըլար.» Թէհտիտինի լըգլայա գատար օլան պիր միւճիւհէ պիրէ գարչը մուգավէմէթին գապիլ օլամայաճագընը գանունէ տա գապուլ իթմէյօր մը. հագիգաթ պու տէրէճէ վազիին վէ միւլկ ու միւլքէ տէրէճէյէ օլանը իքէն նասըլ չիմտի իւլուեանլարը պուլութնալարը պունլարտան ալլամագ իմքեանը պուլունմագ սախ Թէգրիր սպըլաչագ ա ալմագ իսթէտիքլէրի պիր չեյլէր՛ ալպիր զավալլը մէմուրլար հալպուքի ան- հատ լազըմ տըր, հէրէճիլէր ալգարըմըչ ու ալըմանլարըն Թէլաֆիսի ալլահ ալապիլիրլի հօլ ճինայաթ ու Թէֆսիրը օլունան իւսթաալ իլէ, Ֆէօբրալար ֆիւթիւրլէրէ Գինայէթ իթմէք թէաար պիր մէմլէքէթտէ Թէվքիֆ օլունաճագ անսաազ եարի պիր չէյ ուրուշ։ Պու պէրէճէ սահիպ օլան մէմլէքէթ քի պու արագ ալմըլար պազալարը ալմադը.

Զէրա պունլար հէր զէման իւրալը Թէնէյի խուրիտէյի ալճէպիւրուէօղ ալմայան սաէնքեիւլ ալէվ ալէչգիւնամէթինիչ ալմաթ մէստէմըն պուլթիւն Էրմէնիլէրի իվամէ բէօգլիւգլէր, պիւլ ալսըքագ ալմէնլը պու քէզլէրէ օլան մէսէլէն...

քէլինէթ ու էպքէմիյէթ վաթէլէրինտէ ճուլ-ան տըրլար։

Պիզ, հագիգաթը, ճիտտիյէթի, միւսավաթը արզու իտիյօրըզ, պիզիմ մագսատըմըզ հագիգի պիր իսլահաթ օլուպ մէմլէքէթըն Թէրագգը իթմէք իսթիյօրըզ, արթըգ գարըշըքլըգտա Մուսապէքլէր, Միրմիրլէր, Մուսա Պէօզպէքլար վէ սայիր ալէրէպիյիլէր կէօրմէք իսթէմիյօրըզ, օնլար պիզէ էնկէլ օլմուշլարը կիպի հիւգիւմէթէ Թիւրքլէրէ վէ սայիրէ տէ էնկէլ տէրլէր օնլարըն պէրջմէնա օղլոյան խալընըզ Էրմէնիլէր տէյիլ Թիւրքլէր տէ բէնչէյի Թագիպիլէրի ալթընտա իմլէյօրլար, օնլարտա պիզիմ կիպի տէրէպէյիլիյին էսիրը հագիրի օլմըշ տըր։ Թէրագգըլայըթը իճթիմաիյէնին էսասը բիւզըն միւքէմմէլ Թէնքիթ օլմալը վէ հէր ֆէրտի պիր խարէք տիր, Ֆագաթ խալգըն հալէթը բուհիյէսի տէ պունա մուավին օլմալը։ Անկլօ — Սաքսօն գավմը հալէթը բուհիյէսինին միւքէմմէլիյէթի սայէսինտէ պիւթիւն տիւնեա հէնուզ ճիհանկիրլիգը ու զաֆէրի գոյլարընտա իքէն, մէչրութիյէթլէ խալգէ օլունմուչ, օրատա հասըլ օլան ինթիհասը էմրէ Թէրագգը էֆքեարը ումումիյէ իւզէրինէ բէք պէօյլէ պիր հիւմնը Թէէսիր իթմիչ վէ անգաճաք մէչրութիյէթ բէք կիւզէլ պիւրլէր օլունուր, եատ Թէրագգը իթմէք հագգ հայրանլարընը խալգըն հալգըն պիր իւսթէ օլտուգու պէլլի՛ օլուր. ...

Թաթպիգ իտիլիրսէ մուհաֆազասը նա՛- սըլ գապիլ օլաճագ։ Պինաէն ալէյհ հէր չէյտէն էվվէլ, խանի իսլահաթըլա պէրապէր խալգըն սէվիյէսի իրֆանընը, հալէթը բուհիյէսինի Թանզիմ ու իսլահ իթմէք իգթիզա իտէր. ազսի Թագտիրտէ մաթլուպ սապիթ օլմազ. սըրֆ իսիլէն Ֆէնաքեարլըգլար հի՛չ օլուր վէ էպքի Թաս էպքի համամ նազմէլէրինի Թէքրար իթմէյէ պաշլայաճագըզ։ Հիւգիւմէթ հէր չէյտէն էվվէլ իսլահաթա տիւշմէնլէրը իտէնլէրէ պիր տէրսը իպրէթ վէրմէլի. օնլար սըրֆ խաֆի պիր մագսատ միւլաթէնի օլարագ իսլահաթըն Թաթպիգինէ միւմանէաթ իթմէք իսթիյօրլար. իսլահաթ մէմլէքէթին Թէրագգըսինէ Թէէսիրինտէ պիւթիւն պէլլէքէ պիր վասըլթա օլաճագընտա նազարտան, օնա գարչը տիւչմէնլիք կէօսթէրէնլէր Թապիի վաթանա գարչը տա տիւչմէնլիք կէօսթէրմիչ օլուրլար. օնլար իսլահաթ Թալէպ իթմէմէքլէ աղէարըն նիւգուզինի կիւչլէնտիրմէք իսթէրլէր. հէյհա՛թ, պու կիպիլէր գալգուպ տա գահիրի վաթանպէրվէրլիք տէ Թասլարլար։

Իսլահա՛թ, իսլահա՛թ, ինճէ պու վաթանըն, պու մէմլէքէթին էն պիրինճի վասըթայի Թէրագգըսը, է՛ն մաազուլ վէ մէչրու Թալիպը նէճաթը. էվվէլ իսլահաթ, հէր չէյտէն, հէր իտտէն, հէր չէյտէն էվվէլ իսլահա՛թ։
ՊԵՏԻԿ

Գարատաղտա պիր չօգ Թէչէպպիւսաթը իգթիսատիյէլէրի վար տըր, մէսէլա Թիւթիւն ըէժիսի, Անթիվարի լիմանը Անթիվարի — Վիրպազար շըմէնտօֆէրի Իթալիա սէրմայէտարլարընտան միւթէշէքքիլ շիրքէթլէր Թարաֆընտան իտարէ օլունըր, պինաէն ալէյհ Իթալիանլարըն Գարատաղա մուզահէրէթ կէօսթէրմէլէրի պու սուրէթլէ Թապիի պիր չէյ հիւքիւմէթի իրազ իթմիչ օլույօր։ Ավստրիա հիւքիւմէթի իսէ տապան տապանա զըտտ օլան սիյասէթ Թագիպ իտէր քի, Գարատաղըն արզուլարընա մանի օլմագ իսթէյօր. հալը հազըրտա Վիէննա գապինէսի Ըզօտրանըն Թիւրքիայա գալմասը իչինմ պիր չօգ բօլլար օինայօր իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլուպ օլմայաճագը մէչքիւք տիր։

Իթալիա էֆքեարը ումումիյէսի Պաթօրօյա հագգըն օլան Լօվչէն տաղլարընըն Գարատաղ Թարաֆընտան Թէրք իտիլմէսի իչուն Ավստրիանըն կէօսթէրմէքտէ օլտուղու արզուսընտա մուխալէֆէթ իտիյօր. Իթալիատա, տահա զիյատէ աաքէրի նօգթայի նազարընտան, Գարատաղըն պու մէվգիի Թէրք իթմէսինի արզու իթմէյօրլար. զիրա Գարատաղ մէվգիի Թէրք իտէճէք օլուրսա, Թապիի Իթալիանըն զարարընա օլարագ Ավստրիա — Մաճարիսթան հիւքիւմէթի Ադրիաթիգ տէնիզի սահիլինտէ տահա էմին պիր հարէքէթը պաշ- րինէ մէրքեզի էլտէ իթմիչ օլաճագ տըր. Մուխթէլիֆ սիյասի ֆըրգալարըն պաշլըճա միւրէտտիֆի օլան կազէթալար, մէսէլա Գօրրիէրէ Տէլլա Սէրրա, Ճօռնալէ տ՛Իթալիա, Մէսաժէրօ վէ Սէքօլօ հիւքիւմէթին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտուպ Ավստրիա հիւքիւմէթինին սիյասի ինթիրասաթընա մէյտան վէրիլմէմէսինի Թալէպ իտիյօրլար։ Արնավուտլըգ իլէ սէվահիլինի մուհաֆազա իթմէք գապիլ օլապիլիր, պու- նա միւմանաաթ իթմէյիզ տէյօրլար, ֆագաթ Պալգան հիւքիւմէթլէրինին է՛ն մէչրու միւթալաաթ վէ արզուլարընը ինքեար իթմէք մաազուլ պիր հարաքէթ տէյիլ տիր, տէվլէթլէր հէր հալտէ պու ճիհէթի նազարը տիգգաթա ալմալը տըրլար, ինճէ Իթալիա մաթպուաթընըն հալը հազըրտաքի Դօզամ Նազարը պունտան իպարէթ տիր. պունտան անլաշըլըյօր քի Իթալիա հիւքիւմէթի Ավստրիանըն Արնավուտլըղըն Թէվսիի հագգընտա կէօսթէրտիկի արզուսընա մանի օլմագ իսթէյօր, պու

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԻԹԱԼԻԱ, ԳԱՐԱՏԱՂ ՎԷ ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԸԳ

Ռօմատան «Թան» կազէթասընա եազըլըյօր։

Գարատաղըն Ըզօտրա իլէ հէվալիսի հագգընտա պէսլէտիյի իտտիալարը Ավստրիա Թարաֆընտան վազը օլան մուխալէֆէթ Իթալիա մաթպուաթընտա աքսի մէյմունիյէթին հուսուլընը մուճիպ օլմուչ տըր։ Իթալիանըն Գարատաղա գարչը օլան Թէվէճճիւհինի հէր քէս պիլիր, զիրա Էլէնայն Գարատաղ գըրալընըն գըզը օլմասը պու Թէվէճճիւհէ սէպէպ օլտուղը կիպի, Գարատաղ Ավստրիանըն Արնավուտլըղա տօղրու էնմէսինէ գարչըտա պիր էնկէլ Թէչքիլ իթմէսի իչուն այրըճա պիր հագգը հիմայէ գազանմըչ տըր։ Պինաէն ալէյհ Իթալիա էֆքեարը ումումիյէսի Գարատաղըն պազը էրազիյէ մալիք օլմագ խուսուսընտա կէօսթէրտիկի արզուսընա միւվաֆըգ կիպի կէօրիւնմէսի զայըը Թապիի պիր չէյ Թէլագգը իթմէմէլի տիր։ Տիկէր Թարաֆտան Իթալիանլարըն

րի Ֆրիէտլանտա չէհրինին սաղընտան տօլաչըպ. պիր պէօյիւք վէ տիւզ սահրայը իհաթէ իտէր։ Ռուսիա սէրասքէրի Պէնինկսէն Լան Ֆըրգալարընը քիւլլի ասքէր իլէ պասըպ չիյնէմէք իւզրէ պիւթիւն ասքէրինի օ էթրաֆը սու իլէ միհիթ սահրայա կէթիրիպ օրատա պիրպիրի իւզէրինէ եըղմըչ ըտը, Նապօլէօն Ռուսիա ասքէրինին պու տուզագտա պիւչպիւթիւնի կէօրտիւքտէ, գուրթուլմայա վազըթ պըրագմամագ իչին ճէնկի էրթէսի կիւնէ Թէվգիֆ իթմէյիպ, օ ազչամ մուգաֆֆէրիյէթէ խիթամ իթթի։

Իմար մարէչալ Նէյի գօլունտան Թութըպ վէ պարմաղը իլէ Ֆրիէտլանտը վէ քէօբրիւլէրի, վէ Ռուսիանըն եըղնագ վէ խանաչըգ գօլլարընը կէօսթէրիպ, կիթ, գօշ վէ արգանտա պագմա. հէր նէ օլուր իսէ օլսուն չու գապը Ռուսիա սաֆֆլարընը եար, եօթէ Թարաֆա կէչ, Ֆրիէտլանտը վէ քէօբրիւլէրի ալ, վէ սաղ սօլ գուսուրը իչիմէզ տիր։ Նէյ, մուհարէպէնին էն պէօյիւք ճէնկիվ ֆահլէթընը քէնտիսինէ իհալէ օլունտըղընտան ղայէթ մէմնուն օլուպ, աթէշնաք քիւհէյլանը իլէ սաղը մագաճէ Թըրըմ էյլէտի։ Նապօլէօն Նէյին գահրամանքէարի հիմմէթ վէ մէրտլիյինի կէօրիւպ, խանընէ տա օլան մարէչալ Մօրթիյէ տէտի. Նէյ ինսան տէյիլ, իլլա պիր արսլան տըր։

Պատէհու Նապօլէօն Թէրթիպաթը հարպը Թահրիրէն հէր ճէնէրալա Նէչըր իտտսուպ, մարէչալ Նէյին Ֆըրգալա- րընը սաղ գօլա վէ Պէրնատօթ Ֆըրգալարընը Նէյ իլէ Գօսթէնէն գարիյէսի արասընտա, վէ խասսա, սիւվարի աչքերընը սահա եօթէյէ, ուզուն պիր իթթիրաթ իթթիրալը։ Ռուսիա ճէնէրալը Պէնինկսէն օ կիւն մուհարէպէ պիթմէտիչ գըյասը իլէ սա-

խանի օրտուլու քէպիրին արգասընտա իտիլէր։

Մասսէնա օթուզ պինը պիր ասքէր իլէ սաղտա վէ Նայտէնպուրկ սահրալարընտա, վէ Նէյ, Տավու, Սուլթ, Պէրնատօթ տախի Բասարկ նէհրի քէնարլարընտա խանի Ռուսիա օրտուսը իլէ եիւզ եիւզէ կէլմիչլէր իտի։ Վէ Ռուսիա օրտուսը Թօփ պիր մահալտէ օլտուղը հալտէ Ֆրանսըզ օրտուսը Բասարկ նէհրի քէնարընտա պէչ մէվգիյէ Թագսիմ օլունմըչըտը. վէ մարէչալ Նէյին ասքէրի էն էօնտէ վէ Ալքէրչ Թարաֆընտա Ռուսիալըլարա պիր Թօփ մէնզիլի գատար եագլաչմըչ օլտուղընտան, Պէնինկսէն իքի գաթ ասքէրլէ Նէյի իհաթէ իթսուպ, օ հալտէ տախի Նէյ քէնտիսինէն զիյատէ Ռուսլարա խասարաթ վէրէրէք սէյամէթլէ Տէրէն Թարաֆընա չէքիլտէ. վէ պու խամլէ օլան քէօբրիւյիւ կէչիպ միւսաթահքէմ պիր մահալտէ օրտուսընը արամ իթթիրիտի։ Պէնինկսէն Նէյէ մուսալլաթ օլմագտան վազ կէչիպ վէ աչաղը էնիպ Սբանտաւ վէ Լօմիթթէն քէօբրիւլէրինտէն Բասարկ նէհրինի կէչէրէք Ֆրանսըզլըն արգասընը չէվիրմէք միւրատ իթթիրիսէ տէ, պէչ մարէչալ օրտուսը արասընտա գալաճաղընտան խասարատար օլարագ կէճէլէյին ասքէրինի ալըպ վէ կէրի կիտտուպ Ալլ նէհրինի կէչթի, Լաքին չիմտի տէ Նապօլէօն եիւզ եիրմի պէչ պին ասքէր իլէ Պէնինկսէնի Թագիպ իթուպ ահալինին օ պիրինտէ Ֆրանսըզըն չարխա ասքէրի իլէ Պէնինկսէն պիրպիրի իլէ չաթըչըրլար. վէ չէթին Թօփ վէ սիւվարի մուհարէպէլէրի օլուպ, Ռուսլարտան իւչ պին էօլիւ վէ սէքիզ պին եարալը, վէ Ֆրանսըզլարտան իքի պին էօլիւ վէ պէչ պին եարալը մէյտանը մուհարէպէտէ գալտըլար։

Նապօլէօն վէ Պէնինկսէն իքիսի տախի օ կէճէյի աչըգտա չամուր վէ եիրմի պին էօլիւ վէ եարալըլարըն

տա 1897 թարիխինտէ Աւստրիա իլէ Իտալիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա հասըլ օլան պիր իթթիլաֆըն նէթիճէսի տիր քի, մէզքիւր իթթիլաֆ 1900 վէ 1904 սէնէլէրինտէ թէճտիտ խուլունմուշ իտի. տէմէք օլուր քի, հէնուզ ախիրէն վուգու պուլան հատիսաթըն գօզուլարը պիլէ հիս խուլունմամըշ իքէն, Իթալիա հիւքիւմէթի Իթալիա Արնավուտլուղընտա մուխտարիյէթինի թէլէմիւ իթմիշ իտի: Իշտէ Իթալիանըն մէնաֆիի հագիգիյէսինին տիրլօմասի իթթիլաֆլարա նէ՛ սուրէթլէ մուխալիֆ օլտուղունը էսասլը պուլուտան անլաշըլըր:

ԲՐՕՇԱՍՔԱ ՀԱՏԻՍԷՍԻ ՀԱԳԳԸՆՏԱ
ԱՒՍՏՐԻԱՆԸՆ ՐԱԲՕՐԸ

«Ֆրանքֆօրթէր Զայթունկ» Բրօշասքա հատիսէսի հագգընտա Աւստրիա-Մաճարիսթան հիւքիւմէթինին Բրէզրէն գօնսօլօսխանէսի իքինճի գավասընըն վէրտիյի րաբօրը նէշր իտիյօր: Մումաիլէյհ կէչէն Նօյեմբրին 4ինճի կիւնի Սըրպ օրտուսունըն Բրէզրէնէ կիրտիյի զէման ճէրէյան իտէն աճըքլը ու վէհշի հագգընտա աթիտէքի թաֆսիլաթը վէրիյօր:

«Սըրպ օրտուսունըն չէհրէ տախուլունտէն պիր ազ սօնրա սօգագտա բէյատէ տուքէրլէրինին սիլահ սէսլէրինի իշիթտիք. օ՛ զէման Մ. Բրօշասքա հիտաբէթէ պաշլատըլտը. «Պու պիր խըյանէթ տիր. Սըրպլար քէնտիլէրինէ հիչ պիր չէյ եափմայան խալգըն իւզէրինէ աթէշ աչըյօրլար:» Օնտան սօնրա Մ. Բրօշասքա տըշարը չըգտը, Սըրպ գապըթանընը խաթիճէվալ իթմէք իսթէտի, կիւճ հալ իլէ մումաիլէյհի պու նիյէթինտէն վազ կէչիրտիմ, պէն պաղչէտէ պուլունըյօրտում, Մ. Բրօշասքա պաղչէնին գարուլարընը աչըտըգ գաչան խալգը իչէրի ալմաղա էմր վէրտի. տէրհալ գարուլարը աչտըմ, միւթէաղգըպէն գօնսօլօսխանէ իլէ պաղչէսի գաչան խալգ իլէ տօլտու, օնլարտան պիրի Սըրպլարըն չէհիրտէքի ճինայաթ ու հարաքէթլէրի հագգընտա պանա բէք միւթէհիչ չէյլէր նագլ իթտի. Մ. Բրօշասքա գօնսօլօսխանէնին տուշարը թէճավիւզ օլմայաճաղընը զանն իտիյօրտու, ֆագաթ մալթէթէսիֆ զաննընըն աքսիսի վուգու պուլտու:

«Գօնսօլօսխանէտէ գօնսօլօստան մաատա քաթիպի վէ իքի գավասը, պիր Իթալիան Թաճիրի, պիր Ալման Թէպաասը վէ իքի Աւստրիալը սէյահ պուլունըյօրլարտը, պունլարտան պաշգա 22 մէճրուհ, 18 գատըն, պիր չօգ չօճուգ վէ չօլուգ չօճուգ վարտը: Պիր ազ սօնրա պիր սիվարի զապիթին Թանթը գօմանտասընտա պուլունան պիր միւֆրէզէ Սըրպ ասքէրի՝ գօնսօլօսխանէնին էօնիւնէ կէլտի. զապիթ գօնսօլօս իլէ կէօրիւշմէք իսթէտիյինտէն, Մ. Բրօշասքա գարուսյա գատար կիթտի. զապիթ մէճրուհ Սըրպ ասքէրինին պէյթութէթի իչին գօնսօլօսխանէյի էմրինէ իհալէսինի թալէպ իթտի. պունտան մաատա եօգարը չըգըպ կիզլէնմիշ օլան Թիւրք ճասուսլէրինի տէ մէյտանա չըգարմաղա էմր թէլագգի իթմիշ օլտուղունը սէօյլէտի: Մ. Բրօշասքա նէզաքէթլի վէ ֆագաթ գաթի պիր թավր իլէ գօնսօլօսխանէ խասթախանէսինին զաթէն մէճրուհլար իլէ տօլու օլտուղունը պէյան իթտի: Պունըն իւզէրինէ զապիթ հիտ-

տէթլէ,—«Էվվէթ խասթախանէ սէրսէրի Արնավուտլար իլէ տօլու տուր, ֆագաթ պիզ օնլարը տըշարը աթմանըն եօլունը բէք ալա պիլիրիզ: Գօնսօլօս ճէվապէն,—«Մէսսիէօ, սիզէ խիթապ իտիյօրում քի գօնսօլօսխանէնին պուլունտուղը մահալ պիթարաֆ պիր զէմին օլուպ հիւքիւմէթը մէթպուամըն Թանթը հիմայէսինտէ պուլունըր, իշտէ Աւստրիա պայրաղընըն թէմէվվիւճ իթթիյինի տէ կէօրիւյօրսունըզ, պունտան մաատա պէյնէլմիլէլ Սալիպը Ահմէր ալէմէթի տէ Թավիի նազարը տիգգաթինըզա չարբար» տէտի:

«Զապիթ ճէվապէն.—«Պունլար ֆանթէզիա սէօզլէր տիր, սիզէ գարշը սլահլարա էմր վէրիյօրում» տէտի:

«Մ. Բրօշասքա զապիթին չու սօն սէօզլէրինէ արթըգ ճէվապ վէրմէյէ եաղը խանէսինէ ավտէթ իթտի, միւթէաղգըպէն զապիթ ասքէրէ ճէպրէն գօնսօլօսխանէյէ կիրմէյէ էմր վէրտի: Սըրպ ասքէրի Աւստրիայա գարշը Թահքիրամիզ սէօզլէր իլէ տէրհալ պայրաղը աշաղը ալտըլար, գապու ճէպրէն աչըլտը, ասքէր տիվարլարտան աշըպ պաղչայա կիրտիլէր, օրատա իլթիճա իթմիշ օլան Արնավուտ ալիլէլէրինի պիրաճիմանէ պիր սուրէթտէ ղաթլ ու Թէլէֆ իթթիլէր, հաթթա պունլա տա գանի օլմայըպ գարհօշլարտա խաթմէլ օլան մէճրուհլէրի պիլէ պօղազլատըլար, գատընլարը վէ չօճուգլարը տա էօլտիւրտիւլէր: Ասքէրլէր պաղըլարը ճէսէտլէրին իւզէրինէ բէյիւք իթթիլէր: Գօնսօլօս պու հագգըզ թէճավիւզա գարշը շիքէյէթ իթթի: Սըրպլար պու շիքէյէթէ պիր թավըր խաթիհըզաքէարանէ իլէ մուգապէլէ իթթիլէր: Շու գատարընը տա պէյան իտէպիլիրիմ քի Սըրպլար՝ նէ գօնսօլօսա վէ նէ տէ մայէթինէ գարշը թէճավիւզ իթմիշ տէյիլլէր, եալընըզ պիրինճի գավասը գօնսօլօսըն վէրտիյի էմրէ մուղայիր օլարագ Սըրպ ասքէրի իչէրի կիրտիյի զէման թէվգիֆէ իլէ աթէշ աչմըշ օլտուղը իչին գաթլ խուլունտու: Պիզէ կէլինճէ, պիզ գաթիլին թէճավիւզ հէտէֆ օլմատըգ. Ճէրահ եաղմա օլտու. օրատա մահֆուզ պիւթիւն սիյասի վէսիգալարը եագթըլար. գօնսօլօսխանէտէ պուլունան պիւթիւն գըյմէթտար էշեա իլէ բարալարը ալտըլար, պինա գըսմէն խարապ օլտու, գօնսօլօս, պէն վէ քաթիպի Սըրպ օրտուկեահընա խայալ խուրքիւնէ օրատա էսիրի հարպ սըֆաթըյլա գալտըգ:

«Գօնսօլօսխանէտէ պուլունան տիքէր էշխասըն նէ օլտուղլարընա տայիր մալումաթըմ եօգ տուր: Եալընըզ չու գատարընը պիլիրիմ քի Աւստրիալը սէյահլարտան քիմսէ գաթլ խուլունմատը: Մ. Բրօշասքայը շիֆրալը թէլէկրաֆ եազմաղտան վէ քէչիտէ իթմէքտէն մէնի իթթիլէր. հիւքիւմէթի մէթպուասըյլա միւնասէպաթտա պուլունմագ խուսուսընտաքի թէշէպպիւսինի գաթիյէն պու քէնտիսինի պէլթէքիչ կէօրտիւքլէրի պու վազիֆէյի իֆա խուսուսընտա պէյան իթթիլէր. օ վագըթ Մ. Բրօշասքա քէնտիսինին իհաթա խուլունըլտըղընը Թանթը հիմայէսինտէ պուլունմասընտան սարֆը նազար իթթի. մումաիլէյհ իլէ պէրապէր թօղրուտան գաչմաղա մուվաֆֆագ օլտըգ վէ 15 կիւն գատար պիրլիքտէ վագըթ կէչիրտիք: Արնավուտլար պիզէ հէր տիւրլիւ թէզայիւտաթտա պուլունմաղա պէրապէր պիզէ

հէր տիւրլիւ էզիյէթ տէ թէտարիք իթթիլէր. հալպուքի անըղըեմանտա չէհիրտէ գըթլատա պէր աէվվամ խուլէր: գօնսօլօս Մ. Եօլին Բրիզրէնէ կէլիպ Մ. Բրօշասքայը արատըղընը իշիթթիմ. պու սօնրաքի Բրիզրէնէ իչէրէք ասքէրի իսթիֆալաթ իլէ իսթիղպալ իտիլտի. Սըրպլար գօնսօլօսխանէնին տիւչարը թէճավվուզ օլմատըղընը վէ քէնտի միւֆրէզէլէրինա գաթիէն մանի օլմատըղընը Թաստիգ իթմէյինի թէքլիֆ իթթիլէր. Մ. Բրօշասգանըն պու Թէքլիֆի գապուլ իթմիշ օլուպ օլմատըղընա տայիր պիր չէյ սէօյլէյէմէմ:»

ԼՕՆՏՐԱ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

«Մէյտան Թիւրք»տէ օգունմուշ տուր.—«Մուրախխասալար Թարաֆընտան տէրմիան օլնան Թէքլիֆլէր բայրը գապուլը Թէֆրիգ տիր. Միւթէֆիգլէր եա ճիւմլէսինի պիրտէն գապուլ վէ եա րէտտ իթմէլի տիրլէր. Օսմ. տէօվլէթի Էտիրնէնին չիմալ հուտուտընտա պագը Թէպէտտիւլաթ գապուլ իտէճէք տիր: Միւթթէֆիգ տէօվլէթլէրին Էտիրնէյէ տայիր օլան Օսմ. Մուրախխասլարը Թէքլիֆլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ հագգը օլտուգլարը հագգընտա պիր Թէլէկրաֆ աժանսը Թարաֆընտան վէրիլէն խապէր տօղրը տէյիլ տիր: Թէքրար իտէրիզ քի Օսմ. տէլէկէլէրինին Թէքլիֆլէրի պայրը գապուլը Թազսիմ տիր: Պալքան մուրախխասլարընըն եա հէպսինի պիրտէն գապուլ վէ եա րէտտ իթմէլէրի իճապ իտէր. պու չարթչար տախիլինտէ զանն օլընտուղընա կէօրէ Պալքան մուրախխասլարը Թէֆէրրուաթա տայիր պազը իթիրազլար տէրմէյան վէ Օսմ. Թէքլիֆլէրինի էսասէն գապուլ իթմիշ օլույօրլար տէմէք տիր. մէզքիւր իթիրազլար Պապը Ալիյէ Թէֆհիմ խուլունմուշ օլուպ, պու կիւնքի ճէլսէտէ պունա տայիր պիր գարար վէրիլէճէք տիր. Օսմ. վէ Պալգան մուրախխասլարը աթիտէքի էսասլար իւզէրինէ միւզաքէրէ իճրա իթտիքլէրի մուհագգագ ատտ օլընապիլիր. 1.— Էտիրնէ վիլայէթի չիմալ ճիհէթինտէքի հուտուտտա պազը Թէպէտտիւլաթա րազը օլաճագ տըր: 2.— Ատալար մէսէլէսինէ կէլինճէ, Պապը Ալի պունլարըն մէվգուլը պահս օլմասընը արզու իթմէմէքտէ տիր. չիւնքի մէզքիւր ատալար Ճօղրաֆիա նօգթայը նազարընտան Անատօլը ագսամընտան մատուտ օլըպ Թիւրքիայա գալմասը իճապ իտէր. Կիրիտէ կէլինճէ, հիւքիւմէթը Օսմ.յէ պու մէսէլէյի տէօվլէթլէրին րէյինէ հէվալէ իթմէքտէ տիր. 3.— Րումէլիտէ գալան սաիր Օսմ. արազիսինէ կէլինճէ, հիւքիւմէթը Օսմ.յէ պուրասընը Թէրքէ րազը տըր. չու չարթլա քի Թիւրք հաքիմիյէթի ալթընտա էչնի պիր Արնավուտլուղըն հուտուտընը Թային իտէճէք օլան Էվրօբա տէօվլէթլէրի Թարաֆընտան պու վիլայէթլէրին Թարզը իտարէսի տախի էվվէլճէ Թային իտիլմէլի տիր:

∴ Սատրազամ բաշանըն րիյասէթի ալթընտա տուն Պապը Ալիտէ իճթիմա իտէն Մէճլիսը Վիւքէլատա չարշէնպիհ կիւնքի Լօնտրա գօնֆէրանսընտա ճէրէյան իտէն ահվալէ տաիր Րէշիտ բաշանըն կէօնտէրտիկի Թաֆսիլաթ Թէտգիգ օլընմուշ տըր: Օսմ. մուրախխասլարընըն սէրտ իթտիքլէրի Թէքլիֆլէրի «Լիպէրթէ» չու եօլտա Թաարիֆ իտիյօր: 1.— Պիւթիւն Էտիրնէ վիլայէթի Գըրգ Քիլիսէտէն Գարա տէնիզէ գատար Թիւրքիյա գալաճագ տըր: 2.— Օսմ. հուտուտը միւսթագիլ Գարա Աղաճըն զարպընտան պաշլայըպ Թա Քասանթիկէ գատար կիտէճէք վէ Վասիլիգա մունթէհի օլաճագ տըր: Օսմ. մուրախխասլարը Պապը Ալիտէն էէնի խալըմաթ իսթէճէքլէրինտէ Պուլկարլարըն պու սուրէթը Թէսվիյէյի գապուլէ մէյլի օլտուգլարընը. լաքին Թիւրքիա-Պուլկարիա հուտուտընըն Թահտիտինի Թալէպ իթտիքլէրի պիլտիրմիշլէր տիր, Մէճլիսը Վիւքէլա ճէվապըն պիլտիրմիշլէր տիր քի, Պապը Ալի քէնտի պիւթիւն Թէքլիֆլէրինի մուհաֆազա, անճագ խաֆիֆ պիր Թատիլաթ վէ Թահտիտը հուտուտա մէյլ իթմէկինի, օ տա արազի Թէրք իթմէմէք չարթըյլա գապուլ իթտիկինի վէ Կիրիտ մէսէլէսի տէ տէվլէթլէրէ աիտ օլտուղընտան, հալէ օնլարա տիա օլուպ, ատալար տէնիզի ատալարը հագգընտա իսէ հիչ պիր միւնաքաշա գապուլ իթմէտիկինի պիլտիրմիշ տիր, պունտան մաատա Պապը Ալի տիկէր արազիտէն սարֆը նազար իտէր, լաքին պու հէվալէտէ պուլունան միլլէթլէրին մէնաֆիի մահալլիյէ վէ հուգուգիյէսինին Թէէմինինէ տաիր քէնտի նօգթայը նազարընը մուհաֆազա իտէր: Արնավուտլուղըն մուխտարիյէթինի տէ գապուլ իտէր, լաքին անըն միւսթագիլ հուտուտը տէվլէթլէրին գարարընա վապէսթէ պրագըր: Մէճլիսը Վիւքէլա հալը իճթիմատա իքէն, էրքեանը հարպը ումումիյէ րէիսի Իզզէթ բաշա կէլիպ հարպիյէ Նազըրը Նազըմ բաշա իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր:

∴ Լօնտրատան կէլէն խապէրլէր միւզաքէրաթըն հիւսնը ճէրէյանընտան պահս իտիյօրլար: Լօնտրատա չարշէնպիհ ագշամը նէշր օլընան րէսմի պիր պէյաննամէ պունը Թէէյիտ իտիյօր: Միւզաքէրաթըն պաշլամասընտան պէրու անճագ չիմտի իլք տէֆա օլարագ օ Թէէսիւր հասըլ իթմիշ տիր քի սուլհ եագլաշմըշ վէ մուխասամաթըն Թէքրար պաշլամասը զօրլաշմըշ եօգ տըր. րէսմի պէյաննամէ՝ մուրախխասլար արասընտա հանկը նօգթալարտա իթթիլաֆ հասըլ իթտիկինի պիլտիրմէյօր իսէ տէ, վիւրուտ իտէն չայիալար վիւսուլ պուլան խապէրլէր միւզաքէրաթըն հալը հագգընտա պիզէ բէք էյի խպաղ իտիյօրլար: Օսմ. մուրախխասլարը պիթարաֆ միւզաքէրաթըն պէրու սուլհը արզու իթթիքլէրինի վէ Էտիրնէ վիլայէթինին զարպընտա պուլունան արազինին Թէրքինէ հազըր օլտուղընը պիլտիրմիշ վէ Պալգան մուրախխասլարը պունա գարշը հիչ չիքեայէթ իթմէյիփ պունտան մէմնուն օլտուգլարընը պէյան իթմիշլէր տիր: Սօնրա Օսմ. մուրախխասլարը Արնավուտլուղըն մուսթագիլ օլմասը վէ Թայինը հուտուտը տէվլէթլէրէ Թէրք իթթիլէր, պու Թէքլիֆ Սըրպ, Գարատաղ վէ Եունան մուրախխասլարընա խօշ կէօրիւնմէտիլէր իսէ տէ, վուգու պուլաճագ իթիրազ պօշունա օլաճագ իտի. զիրա պէօյլէ պիր Թէքլիֆ Իւչլէր իթթիֆագընըն նազարիյէլէրինի գապուլ իթմիշլէր տիր: Մամաֆիհ չարշէնպիհ կիւնքի իճթիմա կէօսթէրիյօր քի, ահվալ էյի կիթմէքտէ տիր: Ֆիքէր Թարաֆտան «Ինթիխասապաթը Էֆքեար» տէյօր քի. «Պալգան միւթթէֆիգլէրինին տէվամը հարպա իթթիֆագլարը օլմաղընը Իթիլաֆը Միւսէլլէս հիւքիւմէթլէրինճէ մալում օլտուղընտան, սուլհ միւզաքէրաթը մուհարէպէյէ միւնճէր օլմայաճագ, տէվլէթլէր պունա միւմանաաթ իտէճէքլէր տիր:»

∴ Րումէլի արազիսինտէ Թաթպիգ իտիլէճէք օլան ուսուլը իտարէյէ վէ հուտուտ մաճրա օլաճագ Թէպէտտիւլաթա տայիր միւթթէֆիգլէրճէ գաթի պիր իթիլաֆ հասըլ օլընճայա գատար, միւթթէֆիգլէր Թարաֆընտան զապթ օլընան վիլայէթլէրտէ Թարաֆէյն օրտուլարը ահվալինտէ հիչ պիր Թէպտիլաթ օլմամասը տէօվլէթլէրճէ Թանթը գարարա ալընմըշ տըր:

∴ Աւստրիանըն տէօվլէթլէրէ Շգօտրանըն Արնավուտլուղա հուտուտընա տախիլ օլմասընը Թէքլիֆ իտէճէկինի «Մէյտան Թիւրք» եազըյօր:

∴ Պուլկար գապինէ րէիսի Մ. Կէշօֆըն Բէսաւիլ բաշայա պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք Պուլկար գապինէսինին Էտիրնէյի քէմալի Թիւրք հաքիմիյէթինէ Թէրք իթմէյէ գարար վէրտիկինի վէ պունա տայիր հիչ պիր միւտատաիյէ պուլունմատըղընը պիլտիրմիշ օլտուղընը «Իֆհամ» կազէթէսը եազըյօր:

∴ Չաթալճանըն իլէրիսինտէ Պուլկարլարըն իւզէրլէրի էօրթիւլի արապալարլա մուխթէլիֆ մէվգիլէրտէ Թօփ Թապիէ իթթիքլէրի «Ինթիխասապաթը Էֆքեար» եազըյօր:

Հարպ մէսարիֆի.— Լօնտրատա նէշր օլընան «Էգօնօմիսթ» կազէթասը Պալգան հարպը քեմասընտա միւթարէքէնին իմզալանաղը կիւնէ գատար մուհարիպ տէվլէթլէրին եարպըղը մասարաֆըն աշաղը պաշընտա կիւնտէ 12 ֆրանգ50 սանթիմ հիսապըյլա աթիտէքի մըգտարտա պալիղ օլըյօր:

Մըգտարը ասքէր		Մուհարէպէ կիւնի	Ֆրանգ միլյօն
Թիւրքիա	400000	64	320
Եունան	150000	64	120
Գարատաղ	40000	56	28
Սըրպիա	200000	47	117.50
Պուլկար.	300000	47	176.25
	1,090,000		791,75

Սէֆէրպէրլիք մէսարիֆի պու մէբլաղա տախիլ օլմատըղը իչին պալէատէքի 791,750,000 ֆր.ա սէֆէրպէրլիք իլէ միւթարէքէ միւտտէթինտէ օրտուլարըն իպքասը մէսարիֆինէ մուգապիլ տահա 160 միլյօն ֆր. իլավէ իտիլմէլի տիր. պունտան պաշգա Աւստրիա իլէ Րուսիա վէ Իթալիանըն սէֆէրպէրլիք իչին վուգու պուլան մէսարիֆը ազիմէսինի Թէսվիյէ իթմէք իւզրէ 1913 սէնէսի զարֆընտա Էվրօբա բիյասասընտա 2 միլյառ ֆր.լըգ պիր իսթիգրազ աքտը լազըմ կէլէճէք տիր:

∴ Էվվէլքի կիւն 4էր պաճալը իքի Եունան Թօրբիտօսընըն Սագըզա տօղրու կէչտիքլէրի վէ քէզա տուն իքի Եունան հարպ սէֆինէսինին Սագըզա կիտտիքլէրի պիլտիրիլիյօր:

∴ Սէլանիկտէն «Նայէ Ֆր. Բրէսէ»յէ իւար օլընտուղընա կէօրէ, Պուլկար գօմանտանընըն Թէպլիղաթը մուճիպինճէ Սէլանիկտէ 2 վէ Սէրէզտէ 3 Թապուր ասքէր գալաճագ տըր. Պուլկարլար զապթ իթտիքլէրի եէրլէրտէ ասքէրլէրի սիլահ ալթընտա տավէթ իթմէյէ պաշլամըշլար տըր:

∴ Աւստրիա խարիճիյէ Նազըրը Գօնթ Պէրխթօլտ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ Թարաֆընտան գապուլ օլունարագ, Թաազըրը իթթիկի սիյասէթ Թասվիպ խուլունմուշ տըր:

∴ Աւստրիա տախիլիյէ Նէզարէթի Թարաֆընտան իհզար իտիլէն պիր Թէշկիլաթը ումումիյէտէ պիւթիւն պիլէճիլէրին չիտտէթլի պիր նէզարէթ ալթընտա պուլունտուրուլմալարընը էքիտէն լազըմ կէլէնլէրէ էմր իտիլմիշ տիր. չիւնքի ախիրէն իճրա իտիլէն Թահգիգաթտան պիր չօգ ճէնէպի ճասուսլարըն պիլէճիքի կիպի տօլաշմագտա օլտուգլարը անլաշըլմըշ տըր:

∴ Պուլկարլար Թարաֆընտան զապթ օլընան արազիտէքի 20 տէն 25 եաշընտա գատար օլան հէր սընըֆ Օսմանլըլար միլլի ասքէրի Թէշքիլինէ տավէթ օլընմըշլար տըր. պունտա տայիր պիր լիսթա հազըրլանմագտա տըր:

ՏԻՒՆ ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Բարիզ 1 յունվ.—Աժանս Հավասըն Լօնտրա մուխապիրի մախսուսընտան մալումաթը աթիյէ վարիտ օլմուշ տըր: Պու կիւնքի (տունքի) իճթիմատա հիւքիւմէթը Օսմանիյէ մուրախխասլարը էվվէլ էմրտէ տիւվէլի մուազզամանըն Թէվասսութընը Թէքլիֆ էյլէմիշլէր իսէ տէ պու Թէքլիֆին րէտտ օլընմասը վէ տիւվէլի միւթթէֆիգանըն տօղրուտան տօղրույա հիւքիւմէթը Օսմանիյէ իլէ միւզաքէրաթա կիրիշմէք արզուսընտա պուլունտուգլարը Պալգան տէվլէթլէրի մուրախխասլարը Թարաֆընտան տէրմիան օլունմասը իւզէրինէ Օսմ. մուրախխասլարը Մաքէտօնիա վէ Եանեա հէվալիսի մէսէլէլէրի հագգընտա մուվաֆագաթլարընը պէյան էյլէմիշլէր տիր: Արթըգ եալընըզ Թիւրքիա—Պուլկարիսթան հուտուտընըն Թահտիտի մէսէլէսինին միւզաքէրէսի գալմըշ օլտուղընտան, Օսմ. մուրախխասլարը պու պապտա Պուլկարիսթան իլէ տօղրուտան տօղրույա միւզաքէրէտէ պուլունմաղ արզուսընը իֆհար էյլէմիշլէր տիր. Մումաիլէյհիմ մուրախխասլար Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտին Թիւրքիայա Թէրք իտիլմէսի վէ Կիրիտ վէ Արնավուտլուղ մէսէլէլէրինին իսէ տիւվէլի մուազզամանըն գարարընա Թէրք օլընմասը խուսուսընտա բայար էյլէմիշլէր տիր:

Լօնտրա 1 յունվ.—Րէօյթէր աժանսընըն իսթիխպարընա նազարէն պու կիւնքի (տունքի) իճթիմատա հիւքիւմէթը Օսմանիյէ մուրախխասլարը Թարաֆընտան գըրաաթ օլընան հիւքիւմէթը միւշարիլէյհանըն Թաառիֆ օլընմուշ Թէքլիֆլէրի պէրվէճհի աթի տիր. 1.—Էտիրնէնին զարպընտա վագը օլան արազի Պալգան տէվլէթլէրինէ Թէրք օլընաճագ տըր: 2.—Արնավուտլուղա պիր մուխթարիյէթը իտարէ պախշ օլունաճագ տըր. Արնավուտլուղ էյալէթինին Թահտիտը հուտուտը մէսէլէսի իլէ Թէշքիլաթը սիյասիյէսինին Թայինի տիւվէլի մուազզամանըն գարարընա Թէրք վէ հէվալէ օլընաճագ տըր: Արնավուտլուղա տայիր օլան պու Թէքլիֆլէր տիւվէլի միւթթէֆիգա Թարաֆընտան գապուլ իտիլմիշ տիր: 3.—Էտիրնէ վիլայէթինէ կէլինճէ, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ Թիւրքիա-Պուլկարիսթան հուտուտընըն Թահտիտի մէսէլէսի հագգընտա տօղրուտան տօղրույա Պուլկարիսթան իլէ միւզաքէրէյէ կիրիշմէկ արզուսընտա պուլունմագ իսթէր: Տիւվէլի միւթթէֆիգա մուրախխասլարը պու մէսէլէնին եալընըզ Պուլկարիսթան իլէ օլմայըպ հէյէթը միւթթէֆիգա մուրախխասլարընըն հէյէթի ումումիյէսի իլէ միւճթէմիէն միւզաքէրէսինի Թալէպ էյլէմիշլէր վէ նիհայէթ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ մուրախխասլարը տախի Թալէպը վագը գապուլ իթմիշլէր տիր: 4.—Կիրիտ մէսէլէսի հագգընտա տիւվէլի մուազզամանըն էֆքեար վէ միւթալէաթընա միւրաճաաթ օլընաճագ տըր: Տիւվէլի միւթթէֆիգա մուրախխասլարը պու պապտա պիզզաթ տիւվէլի մուազզամայա միւրաճաաթ իթմէք արզուսընտա պուլունտուգլարը պէյան էյլէմիշլէր վէ ֆագաթ էվվէլ էմրտէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին ճէզիրէի մէզքիւրէ իւզէրինտէքի քեաֆֆէի հուգուգընտան սարֆը նազար էյլէմէսինի Թալէպ էյլէմիշլէր տիր: 5.—Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտի Անատօլույա մէնսուպ օլարագ ատտ էյլէտիկինտէն պունլարըն Թէրքի միւմքին օլամայաճաղ տըր: Տիւվէլի միւթթէֆիգա մուրախխասլարը պունլարըն տախի Թէրքի օլընմասը հագգընտա ըսրար էյլէմիշլէր տիր: Էտիրնէյէ տայիր օլան ֆըգրաի սալիսէնին էնվայի միւզաքէրէսինտէ «Թիւրքիա—Պուլկարիսթան հուտուտընըն Թահտիտի» սուրէթինտէ օլան ումումի Թապիրի քեաֆի օլամայաճաղը վէ Թիւրքիանըն Թահրիրէն պիր խաթթը հուտուտ Թայինի էյլէմէսի լիզումը տիւվէլի միւթթէֆիգա մուրախխասլարը Թարաֆընտան պէյան օլընմըշ վէ ճէվապէն Րէշիտ բաշա՝ պու պապտա հիւքիւմէթը մէթպուայէ Թալիմաթ Թալէպ էյլէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր: Կէլէճէք ճումա կիւնի (պու կիւն) վուգու պուլաճագ օլան միւզաքէրաթտա հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին Թէքլիֆի իւզէրինէ Պուլկարիսթան հուտուտընըն Թահրայէ էյլէմէ պիր խարիթանըն հէյէթը ումումիյէյէ Թաքտիմ օլընաճաղը Թէխմին իտիլմէքտէ տիր:

Լօնտրա, 2 Յունվ.— Րէօյթէր աժանսընըն իշարընա նազարէն սուլհ գօնֆէրանսընըն տունքի իճթիմաընտա Օսմանլը մուրախխասլարընըն օլտուգճա միւթէմայիլ սուլհ կէօրիւնտիւքլէրի ճալիպը տիգգաթ օլմուշ տըր: Ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտին միւզաքէրէսինէ կէչիլտիկի զէման հիւքիւմէթը Օսմանիյէ մուրախխասլարը, հիւքիւմէթը մէթպուալարընըն «Պու խուսուստա տայիր օլան ումում մէսայիլ հագգընտա տիւվէլը մուազզամա իլէ միւզաքէրէյէ կիրիշմէյէ հազըր պուլունտուգլարընը» պէյան էյլէմիշլէր տիր:

Պու սէօզլէրին նէ կիպի պիր մանայա չամիլ օլտուղը տիւվէլը միւթթէֆիգա մուրախխասլարը Թարաֆընտան սուալ օլունմասը իւզէրինէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ մուրախխասլարը. «Օրատա իճրասը լազըմ կէլէն իսլահաթա միւթէտաիր ումում մէսայիլ» տէմէք օլտուղունը ճէվապէն պէյան էյլէմիշլէր տիր: Պալգանլըլար մէհաֆիլինտէ պու սէօզլէրտէն Ճէզայիրը մէզքիւրէ տախիլ պիր մուխթարիյէթ իտարէ Թէքլիֆինին մաղսատ օլունմաքտա տըր. մէհաֆիլը մէզքիւրէտէ զանն օլընտուղընա

իչինտէ հարվանիլէրինէ սարըլարագ կէչիրիպ, սապահա մունթազըր օլտուլար: Նաբօլէօն Հայլսպէրկէ սօղրատան կէլմիշիպ, ասքէրին քէնտի վիւրուտունէ մունթազըր օլմայարագ նըսֆ գուվվէթլէ Րուսիալըլար իլէ մուհարէպէյէ թութուշտուգլարընտան տօլայը ժէնէրալլարը Թէքտիր իթտի: Էրթէսի կիւնիւ Նաբօլէօն Պէնինկսէնին օրտուսունը քեամիլէն վուրուպ տաղըթմաճագ իքէն, Պէնինկսէնին օրտուսը գալտըրըպ կէրի չէքիլմէքտէ օլտուղընտան, Նաբօլէօն տախի Քէօնիկզպէրկ իլէ պու օրտունըն արասընը քէսմէք իւզրէ հարաքէթ իտիպ, օլ վէճհ իլէ Րուսլար Ալլ նէհրինին սաղ Թարաֆընտան վէ Ֆրանսըզլար սօլ Թարաֆընտա աշաղը էնմէյէ պաշլատըլար:

Նաբօլէօն հագիրանըն օն իւչիւնճի կիւնիւ Էյլօյա վասըլ օլուպ, օրտույու քէպիրին սօլունը Քէօնիկզպէրկ, վէ օրթասընը Տօմնաու Թէրթիպ իթտիրտի. պու հալտէ Ֆրիտլանտ գասապասը գարշըլարընա տիւշիւպ, պու գասապայը տախի ալմաղըճա Րուս օրտուսընըն Քէօնիկզպէրկ իլէ օլաճագ իրթիպաթընը քէսէմէյէճէք օլտուգլարընտան, Նաբօլէօն, Լան վէ Մօրթիյէ ֆըրգալարընը վէ պիւթիւն սիվարիլէրինի պու գասապանըն զապթընա Թային իյլէտի: Ֆրանսըզլար եազ մէվսիմինտէ Թէքրար Էյլօ սահրալարընա կէլիպ, գըշ վագթընտա գանլա միւլէմմա օլան պու գարլը սահրալարը պիւթիւն պիւթիւնէ Թէպտիլ կէօրտիւլէր: Հէր Թարաֆ էքիլմիշ չիչէք վէ չիմէն կիպի չայըրլար իլէ տօնանմըշ իտի, լաքին Ֆրանսըզլարըն էն զիյատէ Թէաճճիւպ իթթիքլէրի չէյ պու օլտու քի, օ վագըթ պիլմէյէրէք պինլէրճէ աթլըլար իլէ իւսթիւ պուզ տօնմուշ վէ գար գապլանմըշ վատի վէ տէրէլէրին կէօլլէրին իւզէրինտէն տօլու տիզկին պիր գաչ տէֆա

կէչմիշլէր իտի, չիմտի գար գալգմըշ վէ պուզլար էրիմիշ օլտուղընտան օլ վէճհ իլէ չիյնէմիշ օլտուգլարը կէօլլէրի քէմալը իսթիղրապ իլէ սէյր ու Թամաշա էյլէտիլէր:

Լաքին Րուսլար Ֆրանսըզլարտան էվվէլ պու գասապայը զապթ իթմիշ օլտուգլարընտան, վէ Պէնինկսէն տախի պէօյիւք օրտուսը իլէ ուզագտա օլմատըղընտան, Լան հագիրանըն օն տէօրտիւնտէ սապահլայըն Ֆրիտլանտը Րուսլարտան ալմագ իւզրէ ճէնկէ պաշլատըղը հալտէ, Րուսիա ասքէրի Ֆրանսըզլարըն պէօյլէ պիր օրտուսունու եալընըզճա իլէ տիւշիւրտիւքլէրինտէն տէրէճէյի իֆրաթտէ մէսրուր օլուպ, պիր գաթ տախի ճէսարէթէ կէլմիշլէր իտի: Իպթիտա Լան տէօրթ սաաթ պատէհու մարէշալ Մօրթիյէնին վիւրուտի իլէ ճէման սէքիզ սաաթ Րուսլարըն էն պէօյիւք օրտուսընա մուգավէմէթ իտիպ, պարկիր չաթլաթարագ եավէր իւզէրինէ կէօնտէրիպ, Նաբօլէօնու իմտատա չաղըրըր իտի:

Նաբօլէօն գաթէն օրտույու քէպիրին էն պէօյլէ ֆըրգալարը իլէ մէյտանը մուհարէպէյէ չիթապ իթմիշտէն, սաաթ սէքիզտէ Ֆրիտլանտ սահրալարընա կէչիպ, մուհարէպէնին ահվալինի սէյր վէ քէշֆ իթթիքտէն սօնրա, վէրտիյի Թէրթիպաթ իլէ Ֆրիտլանտ գաֆէրինէ տախի չու վէճհ իլէ մուվաֆֆագ օլտու:

Վագըթ կէճ վէ աքշամ օլտուղընտան, մարէշալլար վէ ժէնէրալլար Նաբօլէօնուն էթրաֆընը իհաթէ իտիպ, մուհարէպէյի էրթէսի կիւնէ Թէխիր իթմէսինի իլթիմաս իտէրլէր իտի: Հայըր հայըր տէտի Նաբօլէօն. պու կիւն հագիրանըն օն տէօրտիւնճի վէ Մարէնկօ ճէնկինին սէնէի տէվրիյէսի կիւնիւ տիւր. Ֆրանսա ասքէրինէ ֆէրահ ֆալ օլան պու կիւն ախէր եանմա Թէրճիհ օլունմագ. հէմ իքի տէֆա պիր չուգուրա տիւշմէզ: Ալլ նէհ-

Լ՚չէ ճէզաիրը Գանըը Սէֆիտտէն պիր ,տէմընըն տախի Թիւրքիյա Թէրք օլընմասը սուրէթինտէ պիր հալքէմ մուգավէլէնամէսինին Թէաթիսի ասիմ իւիմքեան օլմայաճագ տըր։ Հէր հալտէ տինքի իճթիմա միւզաքէրաթընըն նէթիճէսինտէն մէզքիւր Գալդան մէհաֆիլինտէ մէմնունիյէթ բղհար օլունմագտա տըր։

—Րէօյթէր Աժանսընըն խըթիխպարընա նազարէն պու կիւնքի (տիւնքի) իճթիմատա Րէշիտ բաշա, վագթ գըլթինէ մէյտան վէրիլմէմէք իւզրէ, տիւվէլը մուազզամանըն մուվաֆֆագաթը խաթինաալ խոիլմէքսիզին միւզաքէրէսի ղայրը միւմքին օլան պազը մէսաիլ հագգընտա տիւվէլը միւշարիլէյհիմին գարարլարընը միւթաձամմ օլունմասը իչիւն մուվաֆագաթ էյլէտիկինի պէյան էյլէմիշ վէ պատէհու հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին թէքեալիֆը միւթէգապիլէսինի գըրաաթ իթմիշ տիր։ Պանըն սօն ֆըգրասընտա, Լըպու թէքեալիֆին դայրը գապիլը թաղսիմ պիր հէյէթթը մէճմուա Թէշքիլ էյլէմէքտէ օլտուղը մուհարրէր պուլունմագտա տըր։

— Աժանս Րէօյթէրին խըթիխպարընա նազարէն Օսմանլը հէյէթը մուրախխասասընա իլթիհագ իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ Մալիյէ մէմուրինինտէն մուհիմ պիր զաթ Լօնտրայա մուվասըլէթ իթմիշ տիր։

— Պալգան հիւքիւմաթը միւթթէֆիգասընըն Թիւրքիյա տէմիր եօլլարը իտարէսինտէ ալէագատար օլան չիրքէթլէր իլէ էհալինին հուգուգընը մուհաֆազա վէ սիյանէթ էյլէմէք գաիտէսինի թաագիպ իթմէկէ թէմամէն վէ մուհագգագ սուրէթտէ հազըր պուլունտուգլարընը Աժանս Րէօյթէր խըթիհաալ էյլէտիկի մէհզունիյէթ իւզէրինէ պէյան էյլէյօր։

— Աժանս Րուէթէր տէյօր քի։ «Պալգան հիւքիւմաթը միւթթէֆիգասը մէհաֆիլինտէ Թիւրքիանըն քիւլլիյէն եէնի թէքլիֆաթտա պուլունմայաճաղը վէ խալընգ էսկի թէքլիֆլէրի ճիւզի սուրէթտէ թաատիլ էյլէյէճէկլի զանն օլունըյօր. հալը հազըրտա հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին մէվզըի ղայէթէ մէչքիւք պուլունտուղընտան Պապը Ալինէ զաթի պիր բրօկրամ Թաագիպի մէմքիւն օլամայաճաղը տիւվէլը միւթթէֆիգաճա հիսս օլունմագտա տըր։

— Ինկիլիզ Թէլէկրաֆ չիրքէթինին պիր մէմուրը մախսուսը Եունան մուրախխասլարընտան պիրի իլէ միւլագաթ էյլէմիշ վէ մուրախխասը մումայիլէյհ միւթալէաի աթիյէյի տէրմէյան իթմիշ տիր։ «Պու կիւն իճթիմա իտէն գօնֆէրանս միւզաքէրաթընտա մուհիմ պիր թէրաքզը մէչհուտ օլմուշ տըր. Թիւրքիանըն Մակետոնիա վէ Եանեա հէվալիսինտէն պիր գըսմընը թէրք իթմէկէ հազըր պուլունտուղը վէ ֆագաթ Արնավուտլըգ մուխթարիյէթինին տիւվէլը մուազզամանըն գարարընա հավալէ իտիլմէսինի թալէպ էյլէյէճէկի հիսս օլունմըշ տըր։»

Բարիզ 1 յունվ.— «Իվնինկ Սթանտարտ» կազէթասընըն ինկիլիզ նազարէն հիւքիւմէթը Օսմանիյէ Եանեա հէվալիսինին պիր գըսմընը տիւվէլը միւթթէֆիգայա Թէրք իթմէք Թէսավվուրընտա պուլունտուղը կիպի տիւվէլը միւթթէֆիգատա Սէլանիկ վէ Եանեա մէսէլէլէրինէ տայիր տիւվէլը մուազզամայա միւրաճաաթ իթմէք արզուսընտա պուլընմագտա տըրլար։ «Աժանս Հավաս»ըն Լօնտրա մուխապիրը պու հավատիսին պիասլ վէ էսաս օլտուղընը պէյան իլէ Թէքզիպը քէյֆիյէթ էյլէյօր։

Սօֆիա 1 յունվ.— Պուլկար Թէլէկրաֆ Աժանսը պէրվէճհը աթի իչարաթտա պուլունըյօր։ «Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի Նամընա Տէրսաատէթտէ պուլընան վէ սըֆաթ վէ մահիյէթի մէճհուլ օլան պիր զաթըն, Էտիրնէյէ մուհիմմաթ վէ էրզագ սէվգի հագգընտա Պապը Ալի իլէ տօղրուտան տօղրույա միւզաքէրէյէ կիրիշմիշ օլտուղը հագգընտա տէվէրան իտէն չայիալար, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ Թարաֆընտան իխտիրա իտիլմիշ պիր րիվայէթ օլուպ Թէքզիպ իտիլմէկէ պիլէ չայեան տէյիլ տիր։

Րոմա 1 յունվ.— Պէլկրատտան Աժանս Սթէֆանիյէ իչար իտիլիյօր։ «Տըրաճատա «Գաբրէրա» նամ Իթալիան վաբօրը հատիսէսինտէ Իթալիա մասլահաթկիւզարը Սըրպ գօմանտանընըն հարաքէթինտէն, Սըրպիսթան հիւքիւմէթինէ չիքայէթ իթմիշ տիր. Մ. Բաշիչ, պու հատիսէ հագգընտա տէրհալ խաթիրզահը քէյֆիյէթ խուսուսը հէման Իթալիա մասլահաթկիւզարընա Թէպլիղ իտէճէկինի պէյան իթմիշ տիր,

Լօնտրա 1 յունվ.— Րումանիանըն սէլահիյէթտար պիր մէնպաընտան «Աժանս Րէօյթէր»է պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Լօնտրատա պուլընան Րումանիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Միչօնըն։ Րումանիա—Պուլկարիսթան հուտուտլարընըն Թաահիհի հագգընտա Մ. Տանէֆ իլէ վուգու պուլան պիր միւլագաթընտա պու մէսէլէ հագգընտա պազը թէքլիֆաթտա պուլընտուղընա տայիր օլան չայիալար քիւլլիյէն խիլաֆը հագիգաթ տըր։ Րումանիա հիւքիւմէթինին սէֆէրպէրլիք իլան իտէճէկի մէսէլէսի տախի ղայրը վագը տըր. Մ. Ճօնսօնըն Լօնտրայա վագը օլան զիյարէթի իսէ հիչ պիր սըֆաթը րէսմիյէի հայիզ օլմայուպ Ինկիլթէրրատա պուլընան աիլէսինի զիյարէթ մագսատինէ միւպթէնի տիր. մումայիլէյհ հէր սէնէ այնը Թարիխտէ Լօնտրայա ազիմէթ իթմէքտէ տիր։ Ցունվ. 18ինտէ Մ. Ճօնսօնըն Պուքրէշէ աւտէթի միւհթէմէլ տիր. պու միւնասէպէթլէ Ինկիլթէրրատա իմրար իտէճէկի միւտտէթ զարֆընտա մումայիլէյհին րէճալը տէվլէթտէն պազըլարընը զիյարէթ իթմէյէճէկի Թապիի իսէ տէ, պիր մէմուրիյէթը մախսուսէյի հայիզ օլմասը քէյֆիյէթի քիւլլիյէն մէճհուլ տըր։

Պուքրէշ 1 յունվ.— Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան պուրայա վասըլ օլան րէսմի պիր պէյաննամէ մէալընա նազարէն, Րումանիա վէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթլէրի միյանէլէրինտէ տէրանէյթը Թէղէքքիւր պուլընան մէսաիլը մուհիմմէնին հալլի հագգընտա Մ. Տանէֆէ մէհզունիյէթ վէրիլմիշ տիր. Շիմտիքի հալտէ, մէսէլէ՝ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ մուխասէմաթընա նիհայէթ վէրիլտիկի էսնատէ, Րումանիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան արզու իտիլէն պիր սուրէթէ գալպ իտիլմիշ տիր։

Բարիզ 1 յունվ.— Մ. Բուանգարէ՝ Րումանիա տախիլիյէ նազըրընը՝ սապահլայըն, իգամէթկեահը խուսուսիսինտէ գապուլ էյլէմիշ տիր. էօյլէտէն սօնրա նազըրը մումայիլէյհ Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն հարաքէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 1 յունվ.— Ինկիլթէրանըն Աթինա սէֆիրի Թարաֆընտան Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նէզարէթինէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէտէ Այասօրանտա լիմանընըն Թահթը մուհասարէյէ ալընտըղը պիլտիրիլմէքտէ տիր։

ՀԱՐԳԻԹԷ Նազըրը վէ պաչ գօմանտան վէքիլի Նազըմ բաշանըն րէյասէթի ալթընտա տիւն իճթիմա իտէն պիր մէճլիսը ասքէրիտէ էզճիւմլէ էրքեանը հարպ րէիսի Իզզէթ բաշա իլէ էրքեանը հարպ ագալարընտան Հատի բաշա տախի հազըր պուլունմըշլար տըր. զանն օլընտուղընա կէօրէ, պու գօնֆէրանս էտիրնէնին չըմալ ճէհէթինտէքի Թահտիտը հուտուտ մէսէլէսիյլէ իշթիղալ իթմէք իւզրէ իճթիմա իթմիշ տիր։ Պու մէճլիստէն սօնրա Նազըմ բաշա մէճլիսը վիւքէլայա կիտէրէք միւզաքէրաթա իշթիրաք իթմիշ տիր։

ԻԹԱԼԻԱ սէֆիրի Մարքի տը Կարօնի տիւն խարիճիյէ նազըրը Նօրատունկեան էֆ.յի Թագզիմաթքի գօնաղընտա զիյարէթ իթմիշ վէ սօնրա Պապը Ալիյէ կիտէրէք Արնավուտլըգ մէսէլէսինէ տայիր Սատրազամ բաշա իլէ կէօրիւշմիշ տիր։

ՍԱԳԸԶԱՆ Տախիլիյէ նէզարէթինէ կէլէն պիր Թէլէկրաֆտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Եունան գօմանտանը Թարաֆընտան Օսմ. ասքէրլէրինին Թէսլիմ օլմալարը բէք չօգ քէրրէլէր Թէքլիֆ օլընմուշ իսէ տէ մուվաֆֆագաթ խոիլմէտիկի վէ մուհարէպէյէ տէվամ օլընտուղը վէ տիւշմանըն տայիմա կէրի բիւսկիւրթիւլտիկի «Իթթիխադարաթ»տա օգընմըշ տըր։

ԷՏԻՐՆԷ գօմանտանը Շիւքրի բաշա Չաթալճա պուլկար օրտուսընա կիթմէքտէ օլան էրզագ խուզլի պիր Թրէնին Թէվգիֆ խոիլմէսինի էմր իթմիշ տիր. պու Թրէնտէ եէյինթիյէն խարիճինտէ պազը էմթաա տախի պուլունտուղը զանն օլընմագտա տըր։

ՐՈՒՄ ԲԱԹՐԻԳԻՆԻՆ ԻՆԹԻԽԱԲԸ։ —Ֆէնէր Բաթրիգխանէսի մուխթէլիթ մէճլիսի տիւն ֆէվգէլատէ պիր իճթիմա ագտ իլէ եէնի բաթրիգին ինթիխապընա իշթիրաք իտէճէք օլան 21 ազանըն ինթիխապընա Թէշէպպիւս իթմիշ տիր. պու իճթիմատան էվվէլ մէճլիսը ճիսմանի՝ Մ.Մ. Հաճօբուլօ, Բասգալիտի վէ Քէօսէ օղլուտան մաատա վէ Սինօտ լիսի Վիզէ մէթրօբօլիտինտէն մաատա րէսմէն իճթիմա իլէ ինթիխապ օլընաճագ զէվաթ հագգընտա միւզաքէրէտէ պուլունմըշլար տըր։ Միւզաքէրէ օ գատար ուզուն սիւրտիւ քի մէճլիստէ պուլընմայան տավալար Սինօտ ազասընըն հագգըրզ մուամէլէսի պէհանէսիյլէ թըչարը չըգան Մ. Լէօն Գազանօվա իտէ պիլտիրմիչլէր տիր։ Պունտան սօնրա բաթրիգխանէնին հէր իքի մէճլիսլէրի ֆէվգէլատէ օլարագ մուխթէլիթ մէճլիս ագտ իթմիշլէր վէ բաթրիգ գայմագամընըն րիյասէթ իթտիկի պու իճթիմատա Սինօտտան 11 վէ մուխթէլիթ մէճլիստէն 4 ազա հազըր պուլունտուղը հալտէ 21 ազալար ինթիխապ օլընմըշլար տըր։

ՏԷՄՕՖՐԱԹ ֆըրգասը րէիսը սաբիգ սատրը էազամ Խալիլ Րիֆաթ բաշանըն մախտումը Ահմէտ Րիֆաթ պէյ՝ տիկէր ազալար իւզէրինէ Թէլսիր իթմէքսիզին Իթիլաֆ Ֆըրգասընա պիրլէշմիչ օլան քէնար Ֆըրգասընտան հըր հազըրտա բարթի միւճտատէլամըն մէվճուտիյէթինէ լիւզում կէօրիւլմէմէսի հասէպիյլէ իսթիֆա իթմիչ տիր։

ՀԱՐԳԻԹԷ նէզարէթի պիր իլան նէշրիյլէ Չաթալճա վէ Կէլիպօլու ճիվարլարընա կիթմէկի մէն իթմիչ վէ պատէմա օրալարա զիյարէթ իթմէք իչին հիչ պիրինէ մէզունիյէթ վէրիլմէյէճէկ տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐ հիւքիւմէթի Տէօշ-ազաճ լիմանընը պէյնէլմիլէլ սէյրը սէֆայինէ գարըը մուվաքքաթէն գաբատըղընը էսի մալումաթ ալան մէհաֆիլտէն «Օսմ. Լօյտ»ա պիլտիրիլմիչ տիր։

ՐՈՒՍ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Թրապիզօնա կէօնտէրիլմիչ օլան «Գուպանէց» Թօբ չէքէր վաբօրը էվվէլքի ագշամ Վիրա պրոնինտան Թրապիզօնա վասըլ օլմուշ վէ օ ագշամ Պաթումա տօղրու եօլա չըգմըշ տըր։

ՊԷՕՑԻՒՔ տէվլէթլէր գայինէլէրինճէ Արնավուտլըգա պիր Օսմ. վէ եա պիր եէնէպի բրէնս Թայինի մէսէլէսինէ տայիր քէմալը ֆաալիյէթլէ Թէաթիյի էֆքեար օլընմագտա տըր. էկէր տէվլէթլէր պիր Եվրօբա բրէնսի հագգընտա իթթիլաֆ խոէմզալէր իսէ, պաընըն պիր Արնավուտ բրէնսի օլաճաղը զանն օլընմագտա տըր։

ՃԱՆՊՕԼԱՏԸՆ Ֆիրարը մէսէլէսինտէն տօլայը պիւթիւն տիվանը հարպ մէմուրլարը Թահթը իսթինձավա ալընմըշլար տըր. Ճամգօլաղըն բէտէրի Ճանպօլատ էֆ. իլէ քէնտիսինէ եագընըն սըհրիյէթի օլան պազը քիմսէլէր պէրայը իսթինձավ Թէվգիֆ խոիլմիչլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԱՀՎԱԼԻ

Վիէննատա նէչր օլընան «Բօյթէրչէ Գօրէսբօնտէնց» կազէթասընըն մուխապիրինէ մասլահը Հիւմայուն րիճալընտան պիր զաթ աթիտէքի պէյանաթտա պուլընմըշ տըր։

«Շիմտիյէ գատար Եվրօբայա գարշը պիր գաչ տէֆա վատ իթտիյիմիզ հալտէ իսլահաթը եաբամատըղ, Թէաճճիւպ էտիմզին պունտա պէօյիւք տախլի օլտուղը ինքեար օլընմամալըտըր պէրապէր, պիրիպիրինի վէլի խոէն ղայլէլէրտէն տէ վազգէթ պուլըրզ տա պիր իչ կէօրիւլմէմէսի։ Եվրօբա պաընը ինքեար իթմէմէլի տիր, չիմտի հիւքիւմէթ կիւնիւ կիւնինէ եաչամագ բօլիթիգասընտա վազ կէչմէք խաթէյօր, ճիտտի պիր իտարէնին եաբաճաղը իւ իսթիգպալի նազարը իթիպարա ալմագ տըր, վուգուաթըն արզասընտան կիթմէյէրէք, էսնինէ կէլմէք տիր։ Անատօլու չարգընըն իսլահաթը էլէճէվվ գապինէմիզէ տէրտէսթը միւզաքէրէ տիր, չինքի օրալարըն իսլահ հէր եէրտէն զիյատէ լազըմ տըր։ Տէվլէթին էմէլի նէ գատար ճիտտի իսէ Էրմէնի վաթանտաշլարըմըզըն համիյէթի տէ օ գատար մէյտանտա տըր։ Էրմէնիլէրէ Քիւրտլէր պէյնինտէքի պիրուտէթ գաթիէն իզալէ իտիլէճէք տիր։ Ջաթէն Քիւրտ, Էրմէնի, Թիւրք անասըրը հէպ ա՛նը խաէթէ մալիք տիրլէր։ Սուի իտարէ, տասլէթսիզլիք վէ ֆագր ու զարուրէթ պու մալիւլիյէթին պաշլըճա էրպապը տըր։ Պու հէվալինին իսլահաթըյլա օրա էհալիսի քէսպը սէրվէթ իտէճէք տիր։ Պինաէն ալէյհ Էրմէնի վաթանտաշլարըմըզըն իսլահաթա իթմինան իլէ պէքլէմէլէրի իյճապ իտէր, Ղարպ պէլատէլէրինէ կէլինճէ, օրալարըն իսլահը տա սուրէթտան սօնրա տիւշիւնիւլէրէք էսասը Թաթպիգաթընա պաշլանաճագ տըր։ Հիւքիւմէթ իսլահաթըն մէտարը էսլամէթ օլտուղընը պիլիյօր. Պու չարթլար սայէսինտէ հէր ունսուր տէվլէթէ սատըգ գալաճագ տըր, անասըրը Օսմանիյէնին մէնաֆիի վէ սէլամէթի պունտա տըր։»

∴ «Ինթիխապը Էֆքեար» կազէթասընըն հէր նիւսխասինտէ պիրէր ղայրէթ վար տըր։ Պու կիւնտէ չու հավատիսի խազըյօր։

«Բարիզտէն չէհրիմիզ մէհաֆիլը խուսուսիյէսինտէն պիրինէ վարիտ օլան Թէլէկրաֆա նազարէն, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթլէրինին Չարգի Անատօլու մէսէլէլէրինտէ Րուսիանըն Էրմէնիլէրի հիմայէ սուրէթինտէ կէօզէթմէքտէ օլտուղը նօգթաի նազարա գուվվէթ վէրմէյէ վէ պունա մուգապիլ քէնտիլէրինին տէ սաիր խուսուսլարտա իթիլաֆ իլէ Թագվիյէ մէնաֆիյէ գայրէթ իթթիքլէրի անլաշըլմագտա տըր։ Կէրէք հէվալիյի մէզքիւրէտէ վէ կէրէք Սուրիա վէ Պաղտատտա իսլահաթ իճրասը մէթալէպի իլէ, իթիլաֆը միւսաէտէ հիւքիւմէթլէրինին հիւքիւմէթը Օսմանիյէ վուգու պուլան Թէքլիֆաթտան մագսատը սալիհ, օրալարտա Թէվսիի նուֆուզ էյլէմէք օլտուղընա չիւպհէ խոիլէմէզ։»

Ճ. Շ.— Պու սաթըրլար, իսլահաթ իճրասընա Թէշէպպիւս իտէն հիւքիւմէթը հազըրէնին Թէշէպպիւսլէրինի նէթիճէսիզ պրագմագ մագսատի իլէ եազըլմըշ տըր։

Պունը հէր քէս անլար, պա խուսուսքի «Ինթիխապը Էֆքեար»ըն մէսլէքինի էվվէլքի կիւն իյզահ իթմիչ։ Րէֆիգիմիզ միւսաթէրին օլսուն, գայինէ չէքիլմէյէճէք, վէ Թէշէպպիւս իթմիյի իչտէ տէվամ իտէճէք տիր։

∴ Էրզրում վիլայէթինտէ Բասէն գազասը ճիվարընտա էշգըյալըղլար վուգու պուլտուղընտան գայմագամ Թահիր պէյ պէրապէրինէ 15 ժանտարմա ալարագ, էշգըյայը Թաագիպէ կիթմիշ վէ 4-5 կիւն զարֆընտա մէշհուր ճանիլէրտէն պիր գաչընը Թէրտէսթ իտէրէք չէհրէ կէօնտէրմիշ տիր։ Տիկէրլէրի տէ Թաագիպ օլունըյօր իմիշ։

∴ Վանտան Բաթրիգխանէյէ գէկտ. 6 Թարիխիյլէ իշար օլընըյօր. «Ազրուկ գազասընտա 2 Էրմէնի ասքէրին գարըլարընըն ալըրըլմասը վէ Թէպտիլը մէզհէպ էյլէմէսինտէն մաատա, անը գազատա Էրնկեան քէօյիւ Պետրոս Ցաբոեան վէ վանք քէօյիւ Ցակոբ Սարգիսեան գաթլ օլընտըլար։ Էրնկեան Էրմէնի վէ Պէնկիրա Նամ Գիւրտ քէօյլէրինին Թէքմիլ գօյունլարը ղասպ օլընմըշ տըր։ Հալպտան Էրմէնի քէօյլէրին 7-800 գօյունլաղը չալընմըշ տըր։ Խանասօրիա, Իշխանեան ավտէթ իտէն իքի Էրմէնի սօյլմըշ վէ պինչարէլէրին պիր ինէք, պիր աթ վէ 1500 ղրչ.լըգ մալը կէօթիւրիւլմիչ տիր։ Պու ճինայէթլէր, սըրգաթլար վէ գարը աշըրմալարը մէչհուր Սմկօնըն տէլալէթիյլէ վէ օնըն խանընտա պուլընան Միր Մէէ, Սայիտ վէ տիկէր էչգըյա Թարաֆընտան իճրա օլընըյօր։ Սմկօնըն պու հարաքէթինէ սէպէպ, սօն տէֆա Իրան հուտուտունտա միւթէճասիրէֆ Թային օլընմասը վէ մայէթինտէ պուլընան էչգըյանըն վէ Աշտիւրքէզզագ պէյին, քէնտիսինէ գուվվէթ վէրմէսինտէն իլէրի կէլիյօր։»

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱ պուլընան պիր Թազըմ Թաչրալը ամէլէլէր քէնտի մէմլէքէթլէրինէ բարա կէօնտէրմէք խուսու Ամէրիգատան կիթմէքլէրինտէ ալմագ իչիւն Խարբուդլեան գօմիսիօն էվինէ Թէսլիմ իթտիկլէրի բարայը Սթանպօլտա պուլընան Գ. Խարբուդլեան Թէէտիյէ իթմէտիկի կիպի քէնտիսինին տէ Թաթիլը Թէէտիյաթ իթտիրի էշտիլիյօր։ Հաթթա տավա վէքիլլէրի տէ 100տէն 10—20 Թէէտիյաթ Թէքլիֆ իտիյօր իմիշ։ Պու բարալար էմանէթ օլտուղընտան, էկէր Խարբուդլեան իֆլաս իթմիշ իսէ պիլէ, հիչ պիր վագըթ էմանէթ բարա իւզէրինէ պէօյլէ Թէքլիֆլէրտէ պուլընըլամազ։ Պու Թէքլիֆի իտէնէ տէ վասըթա օլանա տա այըպ տըր։ Պիզ պու կիպի պինչարէլէրին հագգընը աէյէճէք գատար վիճտանսըզլըգ Թասավվուր իթմէյորըմըզտէն իլլին նէթիճէսինէ ինթիզար իտիյօրըզ։

ԽԱՍԹԱԽԱՆԷ խանը մէսէլէսի հագգընտա ֆէթվախանէյէ Թիֆթիշ մահքէմէսի Թարաֆընտան պիր սիւալ վուգու պուլմըշ իտի։ Եանի 37 սէնէտէն պէրու միւլքէ Թահվիլ իտիլէն օ վագֆ հագգընտա միւթէվէլլիսի Թարաֆընտան իգամէ օլընան տավա միւրուրը զէմանը ֆէսխ իտէպիլիր՞ մի։ Ֆէթվախանէ պունա էվլէթ ճէվապընը վէրմէքլէ պէրապէր, իգամէ օլընտուղընը «չէրան» խապաթ իթմէք լիւզումընը Թէքլիֆ իթմիչ իտի։

Պու Թէքլիֆէ հէնիւզ ճէվապ վէրիլմէմիչ տիր, զիրա մահքէմէ պունը չէրան խապաթա միւգթէտիր օլմագ իչիւն տավանըն զապթընտա հաքիմ մէօհրի կէօսթէրմէլի տիր, հալպու քի պու մէօհր պուլընմատըղընտան, խապաթը տա պիթմէտի միւմքին օլամայօր։ Պու ճիհէթին հալլինտէն սօնրա տավանըն էսասընա կիրիչիլէճէք տիր։

∴ Լօնտրատա պուլընան Էրմէնիլէր, Թիւրքիատա պուլընան Էրմէնիլէրին հալը սէֆալէթինտէն տօլայը խարիճիյէ նազըրը Սըր Էտուար Կրէյէ մուֆասսալ պիր արիզէ Թագտիմ իտէրէք պու մէսէլէնին քէնտի տէլալէթիյլէ Լօնտրա գօնֆէրանսընտա մէվզու պահս օլմասընը րիճա իթմիչլէրտիր։ Սըր Էտուար Կրէյ միւրաճաաթ իտէնլէրէ հիւսնը գապուլ կէօսթէրմիչ տիր։

Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Բաթրիգ Ս.ա պիր գոնտակ կէօնտէրիպ, Երուսաղէմ Բաթրիգի ինթիխապընըն պիր ան էվվէլ իճրասընը Թավսիյէ իթմիչ վէ ուզուն միւտտէթ մէզքիւր վանքըն պաշըպոզ բրագըլմամագ օլտուղը, զիրա մահալը մէզքիւրտէ պուլընան մուգատտէս եէրլէրին միւլքիյէթին կէօզ պէկլէյի մէսապէսինտէ օլտուղընը պէյան իտիյօր։

Ինչպու Բաթրիգ ինթիխապը մէսէլէսի Խաան Ժողովտա միւզաքէրէ պահս տըր։

ԹԻՒՐՔ ասքէրլէրտէն պիրի բագար կիւնիւ Գալաթատան Հայքանյոյ Խաչիկեան իսմինտէ 14 եաշընտա պիր ֆուգարա գըզընը աշըրմըշ տըր։ Գըզըն անասը պապասը գայմագամա միւրաճաաթ իթտիքլէրինտէն, նէթիճէ չըգմամըշ վէ տիւն Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթ իտիլմէյինտէն, Բաթրիգ վէքիլի մէզահիպ միւտիրի Պէհա պէյէ միւրաճաաթա մէճպուր օլմըշ տըր։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎ Բանկալթըտէ Մուգիմ Արամ Արսլանեան վէ զէվճէսի Բրիտանիէնին իզտիվաճընը ֆէսխ իտէրէք, գօճասընա էվլէնմէյէ րուխսաթ վէրմիչ, գարըսընը տա պու հագտան մահրում էյլէմիչ տիր։

Շատախլը Աւետիս Մկրտիչեան վէ Մարգարիտեան իզտիվաճընը ֆէսխ իտէրէք, էրքէյէ Թէքրար էվլէնմէյէ միւսաատէ իթմիչ տիր։

Բալատըն Հասքէօյինտէն Պօղոս Հաճեան վէ զէվճէսի Եղսաընըն իզտիվաճընը ֆէսխ իլէ, գարըյա Թէքրար էվլէնմէյէ միւսաատէ իթմիչ տիր։

Վանլը Վարդան Սարգիսեան վէ զէվճէսի Աննանըն իզտիվաճընը ֆէսխ իտէրէք, էրքէյէ Թէքրար էվլէնմէյէ միւսաատէ իթմիչ տիր։

Կարապետ Գասավէթեան վէ զէվճէսի Զապէլին իզտիվաճը ֆէսխ օլընմըշ տըր։

Ոսկեան Զրագեան վէ զէվճէսի Զարուհինին իզտիվաճը ֆէսխ իտիլէրէք, էրքէյէ Թէքրար էվլէնմէյէ միւսաատէ իտիլմիչ տիր։

ՍՕՆԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՍՈՒԼՀ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Լօնտրա 3 Ցնվ.— Աժանս Րէօյթէրտէն. «Տիւնքի իճթիմատա Օսմ. մուրախխասլարընըն սէրտ իթթիքլէրի 5 Թէքլիֆը գապուլը Թագսիմ տէյիլ տիր։ Արազի Թէրքինէ տայիր պէյան օլընան Թէքլիֆ չօնլար տըր։ Թիւրքիա Էտիրնէնին ղարպընտա միւթթէֆիգ տէվլէթլէրին իշղալ իթմիշ օլտուգլարը արազիյի Թէրքէ հազըր տըր։» Մուխպիր տէվլէթլէր պաշնա ճէվապէն տէմիշլէրտիր քի, «Պիզ չու Թէքլիֆի գայտ իթմէքլէ պէրապէր իշղալ օլընան արազիլէր իւզէրինէ հէնիւզ չիմտիյէ գատար իշղալ իտիլմէյէն արազիլէրին իտխալընը տէ չարթ գօրըզ։»

— Սէֆիրլէր իճթիմաը պու կիւն էօյլէտէն սօնրա Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նէզարէթինտէ Սըր Էտուար Կրէյին րիյասէթի ալթընտա իճթիմայա պաշլամըշ տըր։

— Մ. Տանէֆ Աժանս Րուէթէր մուխապիրինէ տէմիշ տիր քի. «Տիւնքի սուլհ գօնֆէրանսընտա անլաշըլ զանն իտիլտիկի կիպի տէյիշմէմիշ տիր։ Թիւրքիա՝ Թրակիա, Եփիրօս վէ Մակետօնիանըն պիր գաչ գըսմլարընը Թէրքէ հազըր օլտուղընը սէօյլէմիշ իսէ տէ, պիզիմ իչիւն էն էհէմմիյէթլիսի Էտիրնէ մէսէլէսի տիր։ Պու պապտէքի վազիյէթ էյլէշմէմիշ տիր։ Թիւրքիէ՝ Թիւրքիա— Պուլկարիա հուտուտընը Թային իտէն պիր խարթա չըզմալը տըրլար վէ էկէր պու Թահտիտը հուտուտ պիզի մէմնուն իթմէզսէ միւզաքէրաթըմըզ հէման գաթ օլընաճագ տըր։ Ատալար մէսէլէսինէ կէլինճէ, միւշքիլաթ անը տըր։ Պիզ Թիւրքիայա գարշը իւջ Թալէպլէրիմիզը Թէքրար իտէրիզ։ Պէօյլէ տէվլէթլէր կէլինճէ, օլ պապտէ եարպաճագլըմըզ միւզաքէրաթա Թիւրքիանըն գարըշմասընա մահալ գալմայաճագ տըր։ Հէր նէ գատար տիւնքի իճթիմաթա պիր ազ իլէրի կիթտիկիմիզ իսէ տէ, զաթի պիր նէթիճէ եօգ տըր։ Եարընքի իճթիմաըն տահա մէմնունիյէթ պախշ օլմասընը արզու իտէրիզ։»

Պէլկրատ 3 յունվ. Րէսմի.— «Տուվվէթի պէրրիյէ իճթիյաթ ասքէրլէրի սիլահ ալթընա չաղըրըլմըշլար տըր, Պունա սէպէպ՝ Եորկիւն օլան ասքէրին եէրինի տոլտուրմագ տըր։»

— Սէլանիկտէ Պալգան հիւքիւմտարլարընըն պիրլէշէճէքլէրինէ տաիր չըգան չայեալար Թէքզիպ օլընըյօր։

ՔԻՒՐՏԼԷՐԻՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Բէթէրսպուրկ 3 Ցնվ.—Ուրմիատան եազըլըյօր։ «Թիւրքիա հուտուտընտա 3 կիւնտէն պէրու Թիւրքիա վէ Իրանա Թարաֆտար Քիւրտլէրին Քիւրտլէր արասընտա մուհարէպէլէր օլըյօր։»

— Թէպրիզտէն եազըլըյօր.— Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Թէպրիզ Թէլէկրաֆխանէսի՝ Թէհէրանտան Պախթիյարիլէրին ուզագլաշմասընը Թալէպ իտէն պիր Թէլէկրաֆ Թարաֆընտան իշղալ իտիլմիշ տիր։ Իրան հիւքիւմէթի չէքիլէն պու Թէլէկրաֆա ճէվապ վէրմէմէքտէ տիր։ Պախթիյարիլէրի տէֆ իթմէք իչին Թէհէրան իւզէրինէ 15000 քիւրտ պիր գաֆիլէ էւրիւլմէքտէ տիր։

Տիւն էհալի Թօբլանըբ Թէհէրան Րուսիա սէֆարէթխանէսինէ պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք Պախթիյարիլէր ալէյհինէ հարաքէթլէրինի գըթէին սէրպէսթ պրագըլմալարընը րիճա իթմիչլէր տիր. Մագու խանը Պախթիյարիլէրէ գարշը հարաքէթ իտէն գաֆիլէլէրէ պիրլէշմէկէ հազըր օլտուղընը Թէհէրան գայինէսինէ իչար իթմիչ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

1912 Դէկ. 21/3 Ցունվ.

		Ղրշ. բր.
Օսմ. Իւնիֆիյէ սպեսմիգար.		95.—.—
» » էն ճիւզիւք		95.02.—
» » էն աշաղը		93.26.—
» » պու աքշ.աչըլըշ		95.11.—
Րումէլի Շըմէն.ազ.գար.	Ֆր.	191.75.—
» » էն ճիւզիւք	»	191.75.—
» » էն աշաղը	»	189.—.—
» » պու աքշ.աչըլըշ	»	192.50.—

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ԷՇՆԷՖԻ ՖՈՆՏԼԱՐԸ

Դըւէտի Ֆօնս. Էժիբս.	1886	Ֆր.	334.50
» » »	1903	»	271.—
» » »	1911	»	273.—
Պանգ Նաւիօն. Կրէս	1880	»	434.—
» » »	1904	Լ.Օ.	5.13—
Լավրիօմ մաատէնի		Ֆր.	49.75.—
Թրամվայ		»	35.50.—
Զարթէրթ		»	34.50.—
Ալթըն չիրքէթի		Լ.Օ.	6.70

ՕՍՄԱՆԼԸ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Օսմ. Սէրկիւթա Շիրքէթի	Լ.Օ.	5.90.—
» Րէժի	Լ.Օ.	13.—.—
Թրամվայ աքսիօն	Լ.Օ.	19.80.—
» ժուիսանս	Լ.Օ.	10.20.—
Շիրքէթը Խայրիյէ	Լ.Օ.	10.—.—
» » ժուիսանս	Լ.Օ.	—.—
Ագսիօն Անատօլ	Ի.Լ.	14.67.—
Սթանպոլ Սու Շիրքէթի	Ֆր.	405.—
Գասսանտրա	»	142.—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

	Ղրշ. Բր.
Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	
Մէճիտիյէ	107.—
Ինկիլիզ լիրասը	110.22
Ֆրանսըզ լիրասը	87.30
Գուրուշ գայմէսի	8.63.—

ԳԱՄԲԻՕ ՖԻՅԱԹԸ

Լօնտրա Չէք	Ղրշ.	110.15.—
Բարիզ »	Ֆր.	22.78—
Վիէննա »	Գուրօն	21.87.—
Պէրլին »	Մարք	18.50.—

ՀԷՐ ՃԻՆՍ

ՔԻՒՐՔԼԷՐ

ԷՎՐՕՊԱՆԸՆ ԷՆ ԵԷՆԻ ՄՕՏԱՍԸ

ՖԻՅԱԹԼԱՐ

ՐԷԳԱՊԷԹ ԳԱՊՈՒԼ ԻԹՄԷԶ ՏԷՐԷՃԷ

ՔԻՒԼԼԻՅԷԹԼԻ-ԲԷՐԱՔԷՆՏԷ

ՍԱԹԸԼԸՐ

ԱՐԱՄ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՔԻՒՐՔՃԻ ԽԱՆ, ՄԱՀՄՈՒՏ ԲԱՇԱ

ՍԹԱՄՊՕԼ

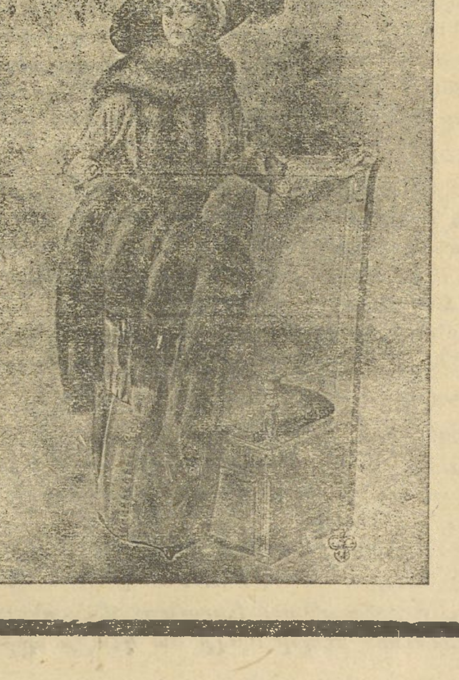

ԷՎԳԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ԷՄԼԱՔԸ ՎԱԳՖԻՅԷ ԻՏԱՐԷՍԻ ԷՄԼԱՔ ՄԱՀԼՈՒԼԷ ԻԼԱՆԸ

Պրինճի հաֆթա

Գրյմ. մհմ. Պլտ. միւզ. Պիտ. իւ. 13 Քեան. էվվ. Նրհ. իւ. 10 Քեան. սանի. Բէնչ.

111254 Այա Սօֆիայի Քէպիր մահալլէսինտէ Պապը Հիւմայունի ճատտէսինտէ Թահ Թընտա 53-57 նումէրօլը իքի պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ 55 նումէրօլը զիւքիւրէ մախսուս վէ մուվագգըթխանէ սօզաղընտա մադրուս 19 նումէրօլը նիսայէ մախսուս 1301 զրա արսատա մէյանի 45 զուրնա 15 հավլէթ 2 ուչալ օտասը 1 Պիրգ Զէչմէ սու գույուսունը հավի միւլք վէ կէտիք Զիֆթէ համամըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 20 սէհիմի. 165

32000 Գալաթասա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Գաֆէսճի սօզաղընտա 25 նումէրօլը 36 զրա արսատա մէյանի 3 օտա վէ 3 սանտըղ օտասը վէ 1 գույույը հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը. 488

47100 32000 Թօբխանէտէ Ֆիրուզ աղա մահալլէսինտէ Պէյ օղլու ճատտէսինտէ 88-90 մադլում նումէրօլը 216 զրա արսատա մէյանի 5 օտա 2 սուֆա 1 գույու 1 պօտրում վէ 62 զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի. 304

2117 Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Օգճըլար Պաշը ճատտէսինտէ 28 նումէրօլը 22 զրա արսատա մէյանի Ֆէվգինտէ 1 օտայը հավի 1 պապ տիւքքեան միւլքինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 3 պուչուգ վէ կէտիկինին քէզալիք իթիպարը մէզքիւր իւզրէ 7 պուչուգ հիսսէսի. 303

5625 Պաղչէ գաբուսընտա Զէլէպի օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Հասըրճըլար սօզաղընտա 6 նումէրօլը 97 զրա արսատա մէյանի Ֆէվգինտէ 1 օտայը հավի պիր պապ տիւքքեանըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 15 սէհիմի. 747

1050 Թավուգ Բազարընտա Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զատըրճը խանընտա 13 նումէրօլը 35 նումէրօլը պիր զըթա օտա արսասընըն խումս հիսսէսի. 807

7800 Սուլթան Պայազիտտէ Սէքպան Պաշը Եագուպ աղա մահալլէսինտէ Հասան բաշա խանը իւսթ գաթընտա 39 նումէրօլը 43 զրա արսատա մէյանի պիր պապ օտանըն թէմամը. 695

27480 Ֆընտըգլըտա Հաճի Բէճէպ մահալլէսինտէ Եաղխանէ սօզաղընտա 13-15 նումէրօլը 687 զրա պիր զըթա արսանըն թէմամը. 40

1950 Թօբ գափուտա Թագիէաճի մահալլէսինտէ Տավուտ բաշա ճատտէսինտէ 8 նումէրօլը 130 զրա պիր զըթա արսանըն թէմամը. 1060

12200 Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Թավուգ բազարը ճատտէսինտէ 55 նումէրօլը 26 զրա արսատա մէյանի պիր պապ տիւքքեանըն թէմամը. 756

ԻՔԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱ

Պիտայէթը իլան 6 քեան. էվ. 228 Նիհայէթը իլան 3 քեան. սանի 328 բէնճշն.

9500 Ավրաթ բազարընտա Քէչի խաթուն մահալլէսինտէ Թաշ Թէքնէլէր սօզաղընտա 23 նումէրօլը 237 զըրա 12 բարմագ պիր զըթա արսանըն թէմամը 393

8160 Զէնճիրլի գույուտա աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Լէօկէնճիլէր սօզաղընտա 9 նումէրօլը 18 զըրա արսատա մէյանի պիր պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթէզաքը կէտիկին թէմամը 788

52050 Տէմիր Գաբուտա Տաշ Խաթուն մահալլէսինտէ Տէմիր Գաբու ճատտէսինտէ 11 նումէրօլը 91 զըրա արսատա մէյանի 5 օտա 1 սուֆա 1 գաբուլը հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը 723

21000 Էյուպտա Ապտուլվէտուտ մահալլէսինտէ Էյրի Գաբու ճատտէսինտէ 34 նումէրօլը 3 տէօնիւմ պիր զըթա պօսթանըն թէմամը 396

9540 Քէչէճիլէր գուրպինտէ Հօճա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Զըղմագ Քէչէճի օտալար սօզաղընտա 26 նումէրօլը 120 զըրա արսատա մէյանի 5 օտա 2 սուֆա 1 գույու վէ 75 զըրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը 666

14400 Կալաթասա Եէնի ճամի չէրիֆ մահալլէսինտէ Ճամի Գաբուսը սօզաղընտա 7 նումէրօլը 84 զրա արսատա մէյանի Ֆէվգինտէ 2 օտայը հավի պիր պապ մաղազա տէրունինտէ միւսթէզաք մախզէն կէտիկինին ալթըտա պիր հիսսէսի 548

5318 Հաթապ Գաբուսընտա Սարը Տէմիր մահալլէսինտէ Գըլաէ Զէշմէսի ճատտէսինտէ 79 նումէրօլը 22 զրա արսատա մէյանի պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին իւչտէ պիր հիսսէսի 1017

25792 Սալմա Թօմրուգտա Քէֆէլի մահալլէսինտէ Քէմէ Գույա ճատտէսինտէ 8 նումէրօլը 250 զըրա արսատա մէյանի 4 օտա 1 սուֆա 2 գույու պիր մալթպախ վէ 3100 զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին 12 հիսսէ իթիպարըյլա 90 հիսսէսի 9բ0

4860 Պօյաճը գարիյէսինտէ Պիրինճի սօզագտա 5 նումէրօլը 135 զըրա արսատա մէյանի 6 օտա 2 սուֆա 1 գույու վէ 101 զըրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի 542

22600 15000 Մազրի գարիյէսինտէ Եէնի մահալլէ մէվգիընտա 10 նումէրօլը 80 զըրա արսատա մէյանի 3 օտա 2 սուֆա պիր գույու վէ 30 զըրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը 182

ԻՒՉԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱ

Պիտայէթը իլան 29 Թըշ. սանի 328 Նիհայէթը իլան 27 քեան. էվվէլ 328

19800 4500 Սուլթան Սէլիմտէ Խաթիպ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Զըղմա ուզուր Պօսթան սօզաղընտա 70 նումէրօլը 98 զըրա արսատա մէյանի 4 օտա 2 սուֆա 1 գույու վէ 108 զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը 994

1712 Թաթավլատա Քիլիսէ արգասը սօզաղընտա 4 նումէրօլը 53 զըրա 15 բարմագ պիր զըթա արսանըն 12տէ 8 հիսսէսի 214

94210 Պէշիքթաշտա Թէշվիգիյէ մահալլէսինտէ Ըխլամուր ճատտէսինտէ 1 միւքէրրէր նումէրօլը 116 զըրա արսատա մէյանի 9 օտա 49 զըրա մահալտէ պիր ախըր վէ 748 զրա պաղչէյի հավի 2 պապ մէնզիլին թէմամը 407

47980 Թօբխանէտէ Ֆիրուզ Աղա մահալլէսինտէ Գարա Թութ ճատտէսինտէ 4 միւքէրրէր նումէրօլը 86 զըրա արսատա մէյանի 4 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 98 զրա պաղչէյի հավի 1 պապ մէնզիլին թէմամը 162

90000 Զարշուի քէպիրտէ Գալպագճըլար պաշը ճատտէսինտէ 72 նումէրօլը 33 զըրա արսատա մէյանի 1 պապ տիւքքեանըն թէմամը 1018

60820 Թօբխանէտէ Թօմ Թօմ մահալլէսինտէ Կիւլ պապա սօզաղընտա 9 նումէրօլը 81 զըրա արսատա մէյանի 4 օտա 1 սուֆա 1 գույու 1 մաթպախ վէ 115 զըրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը 466

49000 Իւսկիւտարտա Աթիգ Վալիտէ մահալլէսինտէ Զինիլի Ճամիի չէրիֆի սօզաղընտա միւքէրրէր 20 նումէրօլը 450 զըրա արսատա մէյանի 11 օտա 3 սուֆա գույու 2 մաթպախ վէ 2020 զըրա պաղչէյի հավի 2 պապ մէնզիլին թէմամը 486

26990 Քէչէճիլէրտէ Գարա Պաշ մահալլէսինտէ Սուֆալը Զէշմէ սօզաղընտա 71 նումէրօլը 183 զըրա արսատա մէյանի 10 օտա 3 սուֆա 2 գույու վէ 56 զըրա պաղչէյի հավի 2 պապ մէնզիլին թէմամը 665

55000 Գաթանը Տագըզտէ Եավուզ Արսլան մահալլէսինտէ Ախըր սօզաղընտա 8 10 նումէրօլը 112 զըրա արսատա մէյանի Ֆէվգընտա 4 օտա 2 սուֆայը հավի 2 պապ տիւքքեանըն թէմամը 1031

8130 Եէնի Պաղչէտէ Քէչէճի Բիրի մահալլէսինտէ Զինպիւլ Աղա սօզաղընտա 6 նումէրօլը 170 զըրա արսատա մէյանի 4 օտա վէ 378 զըրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը 471

150 Հօճա Բաշատա Խուպիար մահալլէսինտէ Համիտիյէ ճատտէսինտէ 7 նումէրօլը 56 զըրա արսատա մէյանի պիր պապ օտանըն 120տէ 1 հիսսէսի 987

Տէօրտիւնճի հաֆթա

Պիտայէթը իլան Նիհայէթը իլան 20 քն. էվ. բէնչ. 328

Դըյմէթը մուխամմէնէսի Պէտէլը միւզայէտէսի

8000 Եէնի Պաղչէտէ Արբա Էմինի մահլէսինտէ Թաթլը գույու սօզաղընտա 1 նօ.լը տէրունինտէ պիր պօսթան գույուսունը հավի 15000 զրա պիր զըթա պօսթանըն 10տա 2 հիսսէսի. 73

4500 7000 Թօբ Գաբուտա Պաեազիտ աղա մահլէսինտէ չէրպէթխանէ սօզաղընտա 7 նօ.լը 120 զրա արսատա մէյանի 4 օտա 2 սուֆա 1 գույու վէ զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը.

81000 Գալաթատա Քէմանքէշ մահլէսինտէ Թօբճըլար ճատտէսինտէ 30 նօ.լը 20 զրա արսատա մէյանի պիր պապ տիւքքեանըն 8տէ 3 հիսսէսի. 207

4000 7580 Այվանսէրայտա Թավուգլը Իպրահիմ տէտէ մահլէսինտէ Այվանսէրայ ճատտէսինտէ 6 8 10 նօ.լը 568 զրա 12 բարմագ պիր զըթա արսանըն սիւլս հիսսէսի. 29

2538 Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահլէսինտէ Օգճըլար պաշը ճատտէսինտէ 34 նօ.լը 23 զրա արսատա մէյանի Ֆէվգինտէ պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքքեան միւլքինին 36տա 3 կէտիկինին 36տա 2 պուչուգ հիսսէսի. 318

17790 15000 Սուլթան Սէլիմտէ Զըրազը Համզա մահլէսինտէ Զըրազը չէշմէսի ճատտէսինտէ 20 միւքէրրէր նօ.լը 72 զրա արսատա մէյանի 4 օտա 2 սուֆա վէ 15 զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին 3 րուպ հիսսէսի 514

5000 Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահ.տէ Զիպա սօզ.տա միւք. 26 նօ.լը 61 զրա արսատա մէյանի 3 օտա 1 սուֆա 1 միւշթէրէք գույույը հավի պիր պապ մէնզիլի նըսֆ հիսսէսի 152

10140 8000 Իւսկիւտարտա Բում Մէհմէտ բաշա մահ.տէ Տօղանճըլար ճատտէսինտէ 24 26 նօ.լը 84 զրա արսատա մէյանի 4 օտա 1 սուֆայը հավի 1 պապ մէնզիլին թէմամը 498

3000 1500 Զարշուի Քէպիրտէ Ճէվահիր պէտէսթէնինտէ սաղտա 1նճիտա 637 նօ 45 նօ.լը 81 սանթիմէթրօ արսատա մէյանի տօլապըն թէմամը 874

6840 Գալաթատա Գարագեօյ մահ.տէ Քէրէսթէճիլէր ճատ.տէ 4 նօ.լը 11 զրա արսատա մէյանի միւլք մա կէտիկ պիր պապ մաղազանըն 5տէ պիր հիսսէսի 87

1340 1340 Պապը Ճաֆէրտէ Բիւսթէմ բաշա մահ.տէ Խահթա Գալէ ճատ.տէ 2 նօ.լը 53 զրա 12 բարմագ պիր զըթա օտա արսասը տէրունինտէ միւսթէզաք ամպարըն կէտիկինին 8տէ պիր հիսսէսի 93

3250 Իւսկիւտարտա Տէպաղլար մահ.տէ Քէօր Պապալ սօզ.տա 2 նօ.լը 120 զրա արսատա մէյանի 3 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 50 զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի 29

Պալատէ մուհարրէր էմլաքը մահլուլէ տէօրթ հաֆթա միւտտէթլէ իլանա գօնըլմըշ տըր. պէտէլլին լիրա եիւզ ղըշ. հիսապը իլէ նագտէն Թէսվիյէսի վէ զըյմէթը մուխամմէնէսինին 100տէ օնը նիսպէթինտէ Թէէմին աղչէսի Թէվտիի մէճպուր տըր. պէտէլի մուզայէտէի Թարիխը Թէշքիլինտէն իթիպարէն 25 կիւն զարֆընտա տէֆաթէն Թէսվիյէ իթմէյէնլէրին Թէէմին աղչէլէրի զապթ խոլընէճէք տիր. նէզարէթի նէթիճէի միւզայէտէ իւզէրինէ Թէֆվիզ վէ տաւէմ Թէֆվիզտէ մուխայյիր տիր. 31 Թչրինի էվվէլ Թարիխինտէն իթիպարէն մէվզըյի միւզայէտէյէ վազ օլընան էմլաքը մահլուլէի մէզքիւրէ 100տէ 2 ղըշ. տէլլալիյէ միւթէֆէրրիգէ արտ տըր. չէրայիթի մէզքիւրէ տաքըպէսինտէ թալիպ օլանլարըն Թէզքէրէի օսմանիէլէրինի համիլէն պատէզզէվալ սաաթ պիրտէն տէօրտէ գատար էվգաֆ հիւմայունի էմլաք վէ էմվալի վագֆիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր.

ԼԷ ԲՐՕՆՍ ՎԷԷՐԻՆԻ

ՊԷԼՃԻԳԱ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

Պրուքսէլտէ տաիրէի մախսուսասինտէ 1878տէ թէէսիս օլընմըշ տըր

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ աղչէսի 1911 ղէնէ. 31է գատար ֆր. 6,898,434

Թէէմինյէ օլընմըշ Թագըմինաթ 1911 ղէնէ. 31է գատար ֆր. 20,000,000

Գումբանիանըն պանգասը Պրիւքսէլտէ, Սօսիէթէ Ժէնէրալ տը Պէլժիգ — Տէրսաատէթտէ Վինըր Պանգ Ֆէրայն.

Թիւրքիա Աճէնթէ Ումումիսի Ա. ՈՒՆՃԵԱՆ, Կալաթատա, Ասլա խանընտա Նօ. 39, 32, 25.

Եանկընա գարշը զայէթ միւսաիտ չէրայիթլէ սիկուրթա.

Քէզա էօմիւրէ գարշը Ֆէվգէլատէ Ֆայիզլէ սիկուրթա.

Թաշրալարտա սիկուրթա մուամէլաթընա վագըֆ միւթէպէր աճէնթէլէր արանմագտա տըր.

ՏԷՕՅՉԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆԳ Ա. Կ.

ԱԼՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Պերլին, Համպուրկ, Սթանպօլ, Պրուսա, Մերսին, Ատանա, Տեսէ Աղաճ, Էտիրնէ, Հալէպ, Իսկէնտէրիյէ, Գահիրէ, Մանսուրա, Մինիէ, Թանթա, Պէնի Սուէֆ, Մուսքի, Թանճէր, Գազապլանգա.

Տէրսաատէթ Ալէման գօմսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզմանէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնշէր Պանք ֆէրայն վէ Նացիօնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյչլանտ թարաֆընտան մուէսսէս

Սէրմայէսի 32,000,000 մարք թէմամէն Թէէտիյէ խոլընմըշ

Մէրքէզը իտարէսի Գալաթատա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եակօբեան խանը

Սթանպօլ շիւպէսի Տիլպիզատէ խանը

Խուսուսի էմանէթ ամպարը. Կիւլպէնկեան վէ Էսայեան խանը Սիրքէճի

Պէյօղլու շիւպէսի, Ճատտէի քէպիր Նօ. 407 (Եանը պիրախանէսի գարշըսընտա).

Գատըքէօյ շիւպէսի Իսքէլէնին Գարշուսընտա.

Ճումամա կիւնլէրի սաաթ 9.50տան 1է գատար

Գայրը կիւնլէր Ալաֆր. սաաթ 9.50տէն սաաթ 4 է գատար.

Մէզքիւր պանգայի թասարրուֆ գասասը սախի օլուպ, պու գասայա բարա Թէվտի խոլնէլէրէ 100տէ 3.50 ֆաիզ իթա էյլէյօր.

Թէվտի խոլէն էմպլաղտան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ խոթէնի իւսթէրիկի կէրի ալընապիլիր, 200տէն 1,000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչին 3 կիւն էվվէլ, 1,000 լիրայը միւթէճավիզ ալմագ իչին տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իխպարը լազըմ կէլիր.

Մէզքիւր պանգա Գալաթա պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսալարընտա միւթէտավիլ էսհամ վէ Թահվիլաթ ալըմ սաթընտա Թավասսութ էտէր.

Պրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն Թահվիլաթընըն ամօրթիզմանը քէշիտէսինտէ հուսուլէ կէլէճէք զարարա գարշը Թահվիլաթը մէզքիւրէյի սիկուրթա էյլէր.

ՐՕՍԻԱ

ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

Հայաթ, Թէմէլլու իմբէրաթօր հազրէթլէրինին 1881 մարտ 20 Թարիխլի էմիրնամէսիյլէ մէյտանա կէլմիշ տըր.

Գումբանիանըն մէրքէզի Բէթէրսպուրկտա գումբանիանըն օթէլինտէ տիր.

Գումբանիանըն Թէզմին Թէէտիյէ օլունան սէրմայէսի 10,666,666 ֆր. տըր.

Թէէմինաթ աղչէսի 187,322,000 ֆր. տան զիյատէ տիր.

Գումբանիանըն սիկուրթա եաղըլան արա Թէէտիյէ օլընան Թագըմինաթ վէ սէրմայէլէրի 581,115,000 ֆրգ. տըր.

1908 սէնէսի զարֆընտա «բրիմ» վէ Ֆայիզլէր 83 միլյօն 232 պին ֆր. տըրէ

Գումբանիա զայէթ էհվէն չէրաիթ

Եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր

Նագլիյաթ Թէհլիքէլէրինէ գարշը սիկուրթա իտէր

Հայաթ սիկուրթա իտէր.

Հէր նէվի գազալարա գարշը սիկուրթա իտէր

Տէմիր եօլը վէ վափօրլա եօլճըլըղ գազալարընա գարշը սիկուրթա իտէր.

Էնտամ այըրլըղլարընըն զըյանըմասընա գարշը սիկուրթա իտէր.

Հէր նէվի մալիւմաթ ալմագ իչին Գալաթատա բըխթըմընտա Զինիլի Բըխթըմ խանընտա Տէրսաատէթ շիւպէսինէ վէ եա Սթանպօլտա Աչըր էֆ. ճատտէսի սօզաղընտա Տիլպիզզատէ խան Նօ. 26յա միւրաճաաթ օլընա.

Տէրսաատէթ շիւպէսի միւտիրի

Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

ՀԱՐԲԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ՄԻՒՆԱԳԱՍԱԼԱՐԸ

20 նօ. գարթ չէրիթի 800 մէթրօ պէհէր մէթրօսը 13 ղըշ. 19 բարա, 5 նօ. գարթ չէրիթի 500 մէթրօ մէթրօսը 13 ղըշ. 19 բարա, 16 նօ. գարթ չէրիթի 300 մէթրօ մէթրօսը 13 ղըշ. 19 բարա. Զօրապ իփլիկի 1000 տէսթէ պէհէր եիւզ տէսթի 30 ղըշ.

Ֆէս ֆապրիգասը իչին ալըճէն միւրաճաաթ լիւզում կէօրիւնէն պալամութ մըգտար վէ նումէրօլարը մուհարրէր գարթ չէրիթլէրիյէ չօրապ իփլիկի Թալիպ իհալէտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թէսլիմ օլընմագ իւզրէ հիրզըրլարընտա կէօսթէրիլէն ֆիյաթլար իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեաֆի Թէէմինաթ ալընաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն մահը հալը բումինին 22նճի ճումա էրթէսի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընաճաղընտան Թէէմինաթ աղչէլէրի վէ Թալիպլէրին միւսթաահիլիյէթլէրինի մէշրուտ վէսիգալարը իլէ պէրապէր մէզքիւր կիւն Հարպիյէ նէզարէթի միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

§ Մէքթէպի Հարպիյէ չաքիրտանընա մախսուս քիւլլիյէթլի մըգտարտա չօրապ իլէ Մուսուլ գօլ օրտուսընտա մուգթազի ալթը պին խագի ֆէս միւպայաա էտիլէճէք տիր. իթասընտա Թալիպ օլանլարըն չէհրը հալը բումինին 20նճի բէնճշէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն հէր կիւն Հարպիյէ նէզարէթի միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի. 3—2

§ Քիւլլիյէթլի մըգտարտա օտուն վէ քէօմիւր, մաթպախ իմալը իչին 1600 զըյէ թէլաթին.

Պալատէ մըգտարլարը իրայէ խոլէն մալզէմէ միւպայաա խոլէճէկինտէն մէվզըի միւնագասայա վազ խոլընմըշ տըր. իթասընտա Թալիպ օլանլարըն չէհրը հալը բումինին 22նճի ճումա էրթէսի կիւնիւ նիհայէթ իհալէլէրի իճրա օլընաճաղընտան Թէէմինաթ աղչէլէրինի մէշրուտ վէսիգալարը իլէ Հարպիյէ նէզարէթի միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի. 3—1

ՍԹԱՆՊՕԼ ՎԻԼ. ԷՎԳԱՖ ՄԻՒՏ. ՏԷՆ.—Զինիլի քէօշքինտէ Գավաս պաշը Ահմէտ աղա վագֆընտան սու եօլլարը ինշաաթը, Ճիպալըտէ Հասան աղա մէսճիտի ինշաաթը, Ագսարայտա Խասս օտաբաշը Հասան աղա մէքթէպի տամիրաթը օտալարընտա բէճճէրէ քիւշատը.

Մագթուէն ինշա իթտիրիլէճէք պալատէ մուհարրէր իւչ գալէմ խայրաթը չէրիֆէնին չէհրը հալը բումինին 24ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ զէվալի սաաթ 4է գատար միւնագասալարընըն իճրասը գարարլաշթըրըլմըշ էվվէլլիյէլէրի վէ 27նճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 4է գատար եիւզտէ 3 նիսպէթինտէ Թէնզիլաթ իճրասըյլա իհալէի գաթիէլէրինին իճրասը մուզայէտէի պուլընտուղընտան, չէրայիթի ինշայիէլէրինի անլամագ իսթէյէնլէրին հէր կիւն վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ արզու էտէնլէրին պուլընտուգլարը տախի Թէէմինաթ աղչէլէրինի միւսթասհիպէն լէվազըմ մէզքիւրէտէ էվգաֆ նէզարէթ ինշաաթ սէր միմարլըղընտա միւթէշէքքիլ գօմիսիօնա կէլմէլէրի.

ՕՍՄ. ՍԷՅՐԸ ՍԷՖ. ԻՏԱՐԷՍԻՆ. ՏԷՆ.— Սօմա-Պանտըրմա չըմէնտօֆէր խաթթընըն քիւչիւք խորիլմըշ օլմասընտա մէյանի պիլախարէ Թանզիմ օլընաճագ բրօկրամա կէօրէ սէֆէրլէր Թէրթիպ իտիլէճէք իւզրէ չիմտիլիք հաֆթատա իքի կիւն եանի չէհրը հալին 22նճի ճումա էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն հէր ճումա էրթէսի վէ չարշէնպայի կիւնլէրի աղչամ իւզէրի սիւրաթլը սէֆէր մալիք վէ եօլճուլարըն հէր տիւրլիւ էսպապը իսթիրահաթընը քեաֆիլ օլան Նիլօֆէր վափօրը սէյր ու սէֆէրէ թախսիս վէ Թահրիք իթտիրիլէճէկի իլան օլընըր. 5—1

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ

Սէրմայէսի 130,000,000 գուրօն.

Իհթիյաթ աղչէսի 39,000,000 »

Մէրքէզի իտարէսի Վիէննատա տըր.

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ շիւպէսի ԳԱԼԱԹԱՏԱ Քարաքէօյտէ, (ՍԹԱՆՊՕԼ վէ ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ պիրէր շիւպէլէրի վար տըր).

ՍԱՅԻՐ ՇԻՒՊԷԼԷՐ

Աճրամ, Օսիէկ, Պէլից - Պիէլա, Գօզէն, Գրիւն, Բէչթէ, Պիւտվէյս, Զէրնօվից, Ֆրիտէք-Միսթէք, Կրաց, Իննսպրուք, Քարլսպատ, Քլաժէնֆուրթ, Քրագօվ, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Բրյըն, Պրակ, Բրօսնից, Բրզամիշլ, Սէն-Բէլթէն, Թարնօվ, Թէպլից, Թէշէն, Վիլլախ վէ Նէօշթատ.

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ պանգասը հէր նէվ պանգա մուամէլաթը իճրա էտէր. Պիլխասսա հիսապը ճարի իւզէրինէ, վէ Թահվիլաթ իլէ սէնէտաթը Թիճարիյէ Թէվտիաթը մուգաբիլինտէ ԱՎԱՆՍ վէրիր.

Հէր նէվ սէնէտաթը ՍԻԳՕՆԹՕ էտէր

Թիւրքիա վէ մէմալիքի էճնէպիյէնին պիւթիւն շէհիրլէրինէ չէքլէր, իթթիպար վէ էմր մէքթուպու վէ Թէլէկրաֆլարը վէ մէմալիքի էճնէպիյէ իւզէրինէ քէչիտէ էտիլմիշ սէնէտաթը Թիճարիյէ պէտէլաթընը Թահսիլ էտէր.

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ պանգասը ԽՈՒՍՈՒՍԻ ՕԼԱՐԱԳ իտարէ սանտըղը գախտակ էրմէճիկ, պու ՍԱՆՏԸԳ հատտը ասղարի 50 ղըշ. ալթմըշ աղչէ վէ նիհայէթ միգտարը 100 տէ 3 պուչուգ ֆայիզլա գապուլ էթմէքտէ տիր.

ԳԱԼԱԹԱՏԱ միւէսսէսէ էշխասըն Թէէսիս էտիլէն ՍԱՖԻՍ սիւթիւնի ՏԷՄԻՐ ԳԱՍԱԼԱՐ ՔԻՐԱՅԱ վէրիլմէքտէ օլուպ, գասալարը զայէթ միւթէէնի ֆիրիմա խըմար էտիլմէք վէ Ֆէվգէլատէ Թէէմինաթը պունլայնտագ տըր.

ՖԷՍՏԻՎԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

ԳԱՐՏԱՆ Աստէրլիցին սիւվար օլտուղը Իսմայիլիա բօսթա - վափօրը Ալֆ. Յնվ.ըն 6ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ միւվասալէթ վէ Յանվարըն 8նճի սալը կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ իւչտէ Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայարագ Լարնագա, Լիմասօլ Թարիգիյլէ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասալէթ էտէճէք տիր.

ԳԱՐՏԱՆ Ուլլէամսըն սիւվար օլտուղը Թէվֆիգիյէ բօսթա-վափօրը Յնվ.ըն 1ինճի կիւնիւ Սուրիյէ խաթթընտան Տէրսաատէթէ միւվասալէթ վէ Յնվ.ըն 4ինճի ճ. էր. կիւնիւ Զանագ—գալէ, Իզմիր, Սագըզ, Բատօս Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սաիտէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ իտէճէք տիր.

Վափօրտա էլէքթրիք զըյասը պուլունտուղը կիպի, էճմէքճիլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի չարապլար տախի մէճճանէն վէրիլէճէք.

Պու պապտէ զիյատէ Թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր Գալաթատա Բըխթըմ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէրքէզ տաիրէսինէ վէ եախօտ Սթանպօլտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի չիւպէյէ միւրաճաաթ էթմէլի տիրլէր.

ԱՆՕՆԻՄ ՕՍՄԱՆԼԸ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

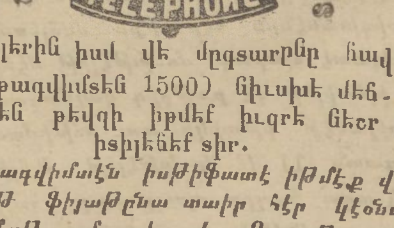

Աբօնէլէրին խատ վէ մըգտարընը հավի պիր քադվիմէսի 1500 նիւսխէ մէճճանէն թէվզի իտիլէճէք տիր.

Պու Թագվիմտէն իսթիֆատէ էթմէք վէ իլանաթ ֆիյաթընը տախի հէր կէօնա մալիւմաթ ալմագ իւզրէ, Գալաթատա, Ասալէթ խանընտա, մուվագգաթ իտարէխանէտէ Սթանպօլ Թէլէֆօն Օսմ. անօնիմ չիրքէթի միւտիրը Թիւճճարինէ միւրաճաաթ էթմէք լազըմ կէլիր. 52—9

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆՏԱՆ ԻԼԱՆ

1896 սէնէսի 100տէ 5 Ֆայիզլի իսթիգրազ Օսմ. Թահվիլաթընըն վատէլէրի 1907 յունվար 1/14տէ խիթամ պուլան 21 նումէրօլը գուբօնլարըն պէտէլի Թէէտիյէ օլընմազ իւզրէ զէկա. 31/13 յունվար 1913է գատար իպրազ օլընմատըղը Թագատիւմ հիւքմինէ սաղըթ աստա օլընաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլընըր.

1902 սէնէսի 100տէ 4 Ֆայիզլի կէօմրիւք Օսմ. Թահվիլաթընըն վատէլէրի 1907 յունվար 1/14 խիթամ պուլան 8 նումէրօլը գուբօնլարըն պէտէլի Թէէտիյէ օլընմազ իւզրէ զէկա. 31/14 յունվար 1913է գատար իպրազ օլընմատըղը Թագատիւմ հիւքմինէ սաղըթ աստա օլընաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլընըր.

1901-5 սէնէլէրի 100տէ 4 Ֆայիզլի Օսմ. Թահվիլաթընըն վատէլէրի 1907 յունվար 1/14տէ խիթամ պուլան 3 նումէրօլը գուբօնլարըն պէտէլի Թէէտիյէ օլընմազ իւզրէ զէկա. 31/14 յունվար 1913է գատար իպրազ օլընմատըղը Թագատիւմ հիւքմինէ սաղըթ աստա օլընաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլընըր. 12—5

ՍԹԱՆՊՕԼ ԷՎԳԱՖ ՄԻՒՏ. ՏԷՆ.— Թօբգաբու սէրայը սահիլ ճիհէթինտէ խասթալար ճամիի չէրիֆի իթթիսալինտէ քեային միւնհալ մուվագգըթլըղ վաղիֆէսինին 200 ղըշ.տա Թալիպի զուհուրէտէնտէ Թէօհտիսի օլընըրըն, Ֆազլաստլը Թալիպ օլանլարըն մահը հալը բումինին 22նճի ճումա էրթէսի կիւնինէ տէկին Նօ րը Օսմ. ճիվարընտա քեային ՍԹ. վիլայէթի էվգաֆ միւտիրիյէթի Թահրիրաթ գալէմինէ վէ էրթէսի կիւնիւ մահէլլինտէ մէճլիսը մախսուսընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի. 3—3

ԹԻՃԱՐԷԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ԻՉԻՆ

ՐՈՒՍ ՊԱՆԳԱՍԸ

Մուվագգաթ իտարէխանէսի, Գալաթատա Վօյվօտա սօզաղընտա Ասալէթ խանը, Տայիմի իտարէխանէսի.—Գալաթա, Վօյվօտա, Պանգը Օսմանինին գարշըսընտա, Սթանպօլ Շիւպէսի.—Սուլթան Համամը Մէյտանընտա.

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԷՐՔԷԶԻ

ՍԷՆ-ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿՏԱ ՏԸՐ

ԹԱՐԻԽԻ ԹԷՍԻՍԻ 1871 ՍԷՆԷՍԻՏ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 50 ՄԻԼՅՕՆ ՌՈՒՊԼԻ

Շիւպէլէրի, Բարիզ, Լօնտրա վէ Ճենովա

Ռուսիատա Շիւպէլէրի.—Ալէքսանտրիա (Քէրսօն) Աքէրման. Ալէքսանտրօֆէքսք (Էքաթէրինօսլավ) Արքանկէլ, Արմավիր Աստրախան, Պագու, Պալագօվօ, Պարնաուլ, Պէլճիքի, Պօկրոնէժ, Էքաթէրինպուրկ, Էքաթէրինօտար, Էյսք, Էլիզավէթկրատ, Էօրամթօշի, Իրպիթ, Իչիմ, Քիմպէլ, Քիէֆ, Քախօվքա, Քամիշինֆէ, Քօրսօն, Քիէվ, Քիշինէվ, Քօզլօվ, Քրէմէնչուկ, Մօսքովա, (Կալաֆսօֆ սօզաղընտա պաղչաճա պիր չիւպէսը տա վար տըր).

Նիժնի-Նովկորօտ, Նիգօլայէֆ, Նիգօբօլ, Նօվօ-Նիգօլէյէֆսք, Նօվօրօսիսք, Օտէսա, Օմսք, Օրէնպուրկ, Պէնզա, Բօլթավա, Բավլօտար, Բէրմ, Բօքրօվսքայա, Ալօլօտա, Բօլթավա, Բրամսք, Բիկա, Բամսի, Բիպինսք, Սամարա, Սարաթօֆ, Սիմ, պիրսք, Սիմֆէրօբօլ, Սըօլա, Սիսրան, Զըմֆօրօլ, Թէգանրօկ, Թօմսք, Թիւմէն, Վէլիքի-Ուսթիուկ, Վիթէպսք-Վիննիցա, Վօլօկտա վէ Վօզնէսէնսք.

ՐՈՒՍ ՊԱՆԳԱՍԸ, զայէթ միւսաիտ չէրայիթ իլէ հէր նէվ պանգա վէ պօրսա մուամէլաթը իլէ իշթիգալ էտէր, էմթէա իւզէրինէ ավանս վէրիր, գօմիսիօնճիլար էմթէա ֆիրուխթ վէ Սէյֆս թօպիր էտիլէն զայէթ սաղլամ տէմիր գասալար քիրայա էյլէր.

ՐՈՒՍ ՊԱՆԳԱՍԸ, զայէթ մէնֆաաթլը պարա Ֆայիզլէ, ալիր սանտըգլարը Թէէսիս էթմիշ տիր.

ՏՕՔԹ. Ք. ՃԷՅՎԷՃԵԱՆ

ԳԱՅԸՆ ՎԷ ԷՐՔԷՔ ԹԷՆԱՍԻՒԼԻ վէ ԻՏՐԱՐ ՅՕԼԸ ԽԱՍԹԱԼԸՔԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԽԱՍՍԸՍԸ

Ուզուն միւտտէթ միւլք վէ հիւքիւմէթ խասթախանէլէրինտէ քեսպը միւմարէսէ իտուպ էսկի վէ եէնի պէլ սօղուգլուղը, պէօպրէք, մէսանէ, բրօսթաթ, իւֆիւնէթլէրի, ազամէթ վէ ատէմի իքթիտար իլէ բահիմ վէ սայիր գատըն խասթալըգլարընը ուսուլը ախիրէ Ֆէննէ Թէտավի իտէր.

Ֆրէնկիյէ գարշը էն սօն օլան 606 վէ 914 տէվալարընը պիր ինթիհամը խուսուսիյէ իլէ իճրա իտէր.

Թահթը Թէտավիսինտէ պուլընան զէվաթըն իւրպար վէ ճէրահաթ մուայէնէի խուսուսիյէլէրի պիլա իւճրէթ.

Բազարտան մաատա հէր կիւն ազ չամա գատար Սթանպօլտա Եէնի բօսթահանէ ճատտէսինտէ Ալլահվէրտիեան էֆ.ինին էգզախանէսինտէ մուայէնէ իտէր.

Բազար էրթէսի մէճճանէն

50—3